1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 54.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 6 JULIJ.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Achtervolgens artikel 3 van het Koninklijk besluit d.d. 6 Januarij 1831 no. 68 (Staatsblad no. 2), heeft Zijne Excellentie de Minister van Finantiën, bij resolutie van den 30 Junij l.l. no. 86 bepaald, dat de loten der 220 Staats-Loterij, gedurende de derde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op maandag den 4 Julij 1853, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

Bij Verkoop:			**Bij Verhuring:**		
Geheele	loten	*f* 84,00.	Geheele	loten	*f* 47,00.
Halve	„	- 42,00.	Halve	„	- 23,50.
Vijfde	„	- 16,80.	Vijfde	„	- 9,40.
Tiende	„	- 8,40.	Tiende	„	- 4,70.
Twintigste	„	- 4,20.	Twintigste	„	- 2,35.

Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij het aangehaalde artikel van voornoemd besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

Assen, den 2 Julij 1853.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gem. Assen brengen ter kennis der ingezetenen, dat het kohier der schoolgelden voor deze Gemeente over het schooljaar 185¾ (1 Mei 1853—1 Mei 1854) heden voorloopig vastgesteld, ter Secretarie ter inzage van een ieder zal voorliggen, gedurende veertien dagen van af Maandag den 4 Julij eerstkomende.

Geschiedende deze aankondiging, opdat ieder, die zich met zijnen aanslag bezwaard acht, binnen dien tijd dat bezwaar zal kunnen indienen aan den Raad dezer Gemeente.

ASSEN den 27 Junij 1853.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen,

Gelet hebbende op art. 65 der Keur op het voorkomen en blusschen van brand, vastgesteld door den Raad dezer gemeente bij besluiten van 12 Maart en 5 Mei 1841 nos. 24 en 37, doen te weten, dat de navolgende spuitgasten zullen behooren te worden vervangen, als:

1o. Wegens overlijden:
Jacob Klaucke, Geert Dekker, Willem Frederik Mol.

2o. Wegens vertrek uit de gemeente:
Jan Albert Brink, Willem Frederik Tammerijn, Hendrikus Panhuis, Hendrik Timan, Teunis Poppema, Alexander Frijda, Kornelis Knegt, Hendrik Jan Lugt, Hendrik Kramer.

3o. Wegens volbragten vijfenveertigjarigen ouderdom:
Jan Paas, Gerrit Bernardus Postema en *Jan Hendrik Oosting Mulder.*

4o. Wegens hunne benoeming tot nachtwakers:
Harm de Graaf en *Evert Jan Meijer.*

ASSEN den 27 Junij 1853.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

De BETAALMEESTER in het Arrondissement *Assen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende deze maand en de maanden Augustus en September ten zijnen kantore worden voldaan de pensioenen ten laste van den Staat over de 2e drie maanden 1853.

ASSEN, 5 Julij 1853.

A. MENNEGA. p.p.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De Oostersche kwestie blijft de aandacht boeijen, omdat zwaarmoedigen in haar het einde zien van een veertigjarigen wereldvrede. De beursen van Europa, zoo kunstig opgetrokken en op zoo kwikzilverachtige pilaren rustende, voelden zich dezer dagen telkens aangedaan of weder gerustgesteld, al naar dat Keizer Nicolaas tegenover den Sultan zijne eischen hooger of lager stemde, en de Parijsche *Moniteur* en de Engelsche en Oostenrijksche voorname dagbladen, meer of minder dreigend tegen Rusland spraken of meer of minder hoop koesterden op het behoud van den vrede. Zij, die hun kapitaal in de portefeuille hebben en helaas! 't liefst coupons knippen, zien hunne rust afhankelijk gemaakt van elke tijding, die oorlog voorspelt of van elk speculatief en daarom soms geheel verzonnen berigt, aangaande de gewigtige zaken, die er hangende zijn. Maar, er worden ook velen gevonden, die zeker verwachten, dat de Europesche diplomatie op ordelievende wijze den knoop zal weten te ontwarren, in het oosten gelegd, en als het eindresultaat van al de nota's-wisselingen en al de troepen-bewegingen, voorspellen: „het toegeven van Turkije aan de hoofdeischen van Rusland en daardoor, eene schrede van den Sultan nader aan — zijn ondergang! — Hoe 't zij — die hunne bezittingen geheel op staats-papier doen rusten of 't geluk daarmede zoeken, oogsten dezer dagen vrees en schade. Die echter meent, dat daardoor menig kapitaal aan handel en nijverheid, aan zeevaart en landbouw zou worden geschonken, bedriegt zich. Nu is er leven en spel op de beurs. Die wint, jaagt eene koortsachtige drift door de aderen om van zijn fortuin meer te vergen, en die verloor, denkt de godin des geluks den anderen beursdag, voor zich zelven, beter gestemd te zien. Beide *stroomen* tegen de beursklok de trappen op van den Mammons-tempel!

Rusland heeft, naar veler meening, veel gevraagd en misschien *over*gevraagd, maar die de diplomatie van dat Rijk kent, weet, dat het niet ligt een geheel vergeefschen eisch doet. Dit houde men in 't oog, als men overigens met gegrond wantrouwen de verschillende tijdingen, per gewone en buitengewone gelegenheid aangebragt, leest en beoordeelt; hierin is niet dringend genoeg voorzigtigheid aantebevelen. Zoo schreef men b.v. onlangs, dat de Keizer der Russen, Prins Menzikoff's volmagt had beperkt, als of, — gesteld, dat dit geschied ware — de geslepene Russische diplomatie dat aan de Europesche klok zou hangen!

Alsof de Keizer, den zeevoogd en staatsman, dien hij het bevel in handen gaf om het leger en de vloot, die des noods tegen Turkije zou ageren, voor 't oog der wereld, ten aanzien van zijne volbragte zending, zou vernederen. En toch gaven de vreemde dagbladen dit berigt en de onze namen het over en voegden er, voor gewone lezers en kortzigtigen, geen woord van wantrouwen of waarschuwing bij! Zoo ook de tijdingen uit Frankrijk. De Keizer sprak bij de wapenschouwingen, die hij dezer dagen hield, welligt op oorlogzuchtigen toon. Niets natuurlijker; zou in dagen van spanning een Napoleon, staande voor roemzuchtige Franschen, durven zeggen: „vrede, vrede en geen gevaar?" Die dat las, hoore ook wat de Neef des grooten Ooms tegen de diplomatie zeide, Dan luidt zijne taal anders! Granier de Cassagnac liet, naar hartelust zijne oorlogs-pen, in *zijn* dagblad, krijgsvonken spatten, en velen meenden reeds het kanon te hooren en draafden naar de beurs om hun zoo tilbaar papier met schade aan den man te brengen. Maar ziet, morgen komt de officiele *Moniteur* en zegt wat de *regering* meent te moeten openbaren. Dan wordt er berouw en teleurstelling geoogst.

Engeland, Frankrijk en Oostenrijk zullen het mogelijke doen, om Turkije in 't leven te houden, ten einde er later iets voor te genieten. 't Liefst zouden zij met Rusland het vermolmde Rijk deelen, maar dit in der minne te doen, schijnt hen thans nog onmogelijk. „Uitgesteld dus die Catastrophe!" is alzoo het parool der Europesche diplomatie. Deze beschouwing geeft ons het vermoeden van eene vredelievende ontknooping, maar men vergete echter niet, dat, als de vinger den geweer-haan omvat en de lont bij het geschut vlamt, eene zeer geringe, toevallige omstandigheid den brand in 't kruid kan brengen en dat men dus, bij de sterkste hoop op vrede, toch niet geheel gerust mag zijn.

Europa levert overigens weinig belangrijk nieuws op. Het Oosten bevat het groote vraagstuk, dat alle kleinere vraagstukken ter zijde schuift.

Ook uit onze Oost-Indische bezittingen vernamen wij met de jongste land-mail weinig belangrijks. De Gouverneur-Generaal is zeer werkzaam en voerde, gedurende zijn beheer, onderscheidene verbeteringen in. Voor de liberale partij hier te lande, overigens hulde brengende aan zijne goede bedoelingen, drijft hij echter de zaak nog te veel in 't klein. Anderen zijn echter een weinig bevreesd, dat hij te ver gaat en den hoogen eerbied en het onbeperkt gezag der inlandsche bevolking voor het gouvernement te veel verzwakt. Men kan, dat is zeker, veel vertrouwen schenken aan den heer Duymaer van Twist, want hij is een man van doorzigt en ook van groote vastheid van karakter.

Onder het binnenlandsch nieuws, is het, thans bij de Tweede Kamer ingekomen wets-ontwerp, regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, met daarbij behoorende memorie van toelichting, het onderwerp van veler gesprekken. Over 't algemeen had men dit belangrijk ontwerp nog niet zoo spoedig verwacht, en sommigen onder anderen „vreemdgenoeg!" het lid der Tweede Kamer, de heer van Lennep, konden, in de Troonrede niet lezen, dat het in deze zitting zou worden aangeboden.

Dat ontwerp is hoogst belangrijk, omvat veel en wordt zeer duidelijk toegelicht. Wij voorspellen, dat de discussien daarover, in de afdeelingen en, als het zoo ter tafel komt, in de openbare zittingen der Tweede Kamer, zeer gekleurd zullen zijn, trouwens, elk lid zal zich naar zijne opinie en naar zijn talent laten hooren, als hij, in het gewigtigste oogenblik zijner roeping als volks-vertegenwoordiger in de zitting op zijn post verschijnt. De anti-revolutionaire partij, vrij sterk in de Kamer vertegenwoordigd, de liberaal-protestantsche partij, die er ook ijverige en bekwame woordvoerders heeft, de R. Catholieke leden — allen zitten nu voor het ontwerp en bestuderen het, ten einde te vinden wat te veel bindt en wat te weinig verbindt. Ieder beseft het groot belang van zoodanige wet en zoo ooit in eenig geval — in deze zaak weet elk volksvertegenwoordiger wat van hem wordt verwacht. Zonder ons oordeel over het ontwerp en over de toelichtende memorie nu reeds uit te brengen, gelooven wij, als het algemeen gevoelen te mogen schrijven: „de gewigtige aangelegenheid is, van het standpunt van dit Ministerie, goed overwogen en goed gesteld."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, 1 *Julij*. Men schrijft uit Petersburg van 24 Julij, dat H. M. de koningin-weduwe der Nederlanden den 19 te voren in goeden welstand op Peterhof is aangekomen.

— Onlangs zijn in Pruissen verscheidene personen schuldig verklaard aan het vervaardigen van valsche Nederlandsche Gouden Willems. Behalve anderen is eene bende van ongeveer 20 personen deswegen veroordeeld.

— Na gedurende eenige dagen het binnenbad te hebben gebruikt, neemt Hare Majesteit de Koningin, sedert het begin dezer week, aan de gemeente-badinrigting, dagelijks de baden in de open zee.

— Men zegt, dat de regering zou weigeren, uit te betalen de gelden, die op de staats-begrooting voor het Roomsch-Catholieke kerkgenootschap staan uitgetrokken, omdat de regering meent, dat op dit oogenblik geen wettig erkend orgaan voor dat kerkgenootschap hier te lande bestaat, aan hetwelk die gelden zouden kunnen uitbetaald worden.

(*Grondwet.*)

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 1 dezer zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen: een wets-ontwerp, houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten enz. bij vestingwerken, en een wets-ontwerp, regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen; elk met eene daarbij behoorende memorie van toelichting.

Het wets-ontwerp, regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, is van den navolgenden inhoud:

Wij WILLEM III enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, wettelijke bepalingen vast te stellen ter uitvoering van onderscheidene voorschriften van het VIde hoofdstuk der Grondwet en ter vervanging van op dit ontwerp bestaande verordeningen, opdat Wij gelijke bescherming aan alle kerkgenootschappen in het Rijk kunnen verleenen, en waken, dat zij zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. I. Aan de onderscheidene kerkgenootschappen wordt volkomene vrijheid gelaten, zich met betrekking tot alles, wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigenen boezem betreft, te organiseren onder verpligting om Ons dadelijk van hunne organisatie volledig kennis te geven en Onze goedkeuring te vragen op zoodanige bepalingen, waarvan de uitvoering niet zonder medewerking van het Staatsgezag kan plaats hebben.

Art. 2. Wij behouden Ons voor, van de bedienaren der openbare godsdienst, die vóór, bij of na de aanvaarding hunner bediening eenen eed of belofte afgelegd hebben, welke door Ons

---

DE VERTELLER ENZ.

I.

De Moeder van de Keizerin der Franschen.

Te Malaga, in de straat St. Juan de Dios, staat een deftig gebouw, dat in de eerste jaren, na Napoleons val, zijne zalen opende tot vriendschappelijke bijeenkomsten van de aanzienlijksten der stad en van alle vreemdelingen, die, 't zij van de landzijde uit Spanje, 't zij over zee, naar Malaga toestroomden. De heer des huizes was William Kirckpatrick, een Brit van geboorte en gehuwd met Francisce Grivigne, bij wie hij drie dochters had, Maria, Carlota en Henriqueta. Hij dreef een uitgebreiden handel op Engeland en Noord-Amerika, en wel in vruchten en wijn. 't Was echter niet alleen de welstand van het huis Kirckpatrick en de hoogst fatsoenlijke toon, daar in alles op te merken, die het tot een middelpunt van het gezellig verkeer maakten; de dochters, en vooral de oudsten, Maria en Carlota, beide van ongemeene schoonheid en uitmuntende geestvermogens, zouden elk huis tot eene gevierde verzamelplaats der mannenwereld hebben gemaakt.

Maria was rank van gestalte, en haar vooral was het aan te zien, dat hare moeder eene Spaansche was. De donkere tint van haar gelaat, hare scherpe blik, hare geestige trekken, enz., verraadden diep gevoel met vasten wil. Carlota kon naast zulk eene zuster schier nog meer als schoonheid gelden. Bij haar was het blonde element des vaders duidelijker zigtbaar, dan het warme bloed der moeder. De jongste der zusters, Henriqueta, nam bescheiden plaats tusschen deze twee gevierde schoonheden, en niemands oog zag haar daar ook met den minsten weerzin.

De ouders gaven aan het drietal eene zeer beschaafde opvoeding, en men kan zich ligtelijk voorstellen, hoe het in eene zeestad, waar dagelijks het leven zooveel afwisseling, zoowel in personen als zaken, aanbiedt, als 't ware bedwelmd werd door allerlei soort van hulde en vleijerij. De rijke Spaansche en de galante Fransche taal — hoe werd ze niet als 't ware uitgeput, om de dames een genoegelijk uurtje te verschaffen, of zelfs maar een lachje van haar te verwerven. Zelfs in het Engelsch werden haar wonderlijk zoete beleefdheden gezegd.

Hoe gelukkig was dus dat huisgezin!

Ja, wel mogt het spoedig heeten, *was* dat huisgezin. De vrede daar binnen en de genoegens van het gezellig verkeer — een zwaar onweder verdreef beide.

De heer Kirckpatrick werd ongelukkig in zijn handel. Hij moest zijn kantoor te Malaga sluiten, om het nooit weder te openen. Toen de eerste oogenblikken van moedeloosheid voorbij waren en zijn geest naar werk zocht, vertrok hij naar America, waar hij door de exploitatie van loodmijnen weder tot eenige welvaart kwam — dáár stierf hij. Maar zóó groot was de achting voor zijn naam en zoo gaarne herdacht men zijn vroeger geluk, dat de herinnering van zijn vriendelijk en gastvrij huis den val der handels-firma overleefde. De salon van Kirckpatrick en zusters, als: Maria, Carlota en Henriqueta, werden door alle personen van aanzien gezocht en die er vrijen toegang had, hield dit voor eene benijdenswaardige gunst.

Zóó leefde de familie Kirckpatrick te vreden en van ieder geacht, toen er een man in hare gezelschapszaal trad, van aanzienlijke familie en fortuin. Dappere oorlogsdaden spraken tot zijn roem, en konden voor hem, vooral bij de dames, ten gunste optreden. Overigens was hij niet meer in zijne prille jeugd; hij miste een oog en was geen meester over de bewegingen zijns ligchaams.

't Was de heer Cipriano Palafox, Conde de Theba.

Een gesprongen stuk geschut had zijn eene been zoo gruwelijk verminkt, dat hij eigenlijk een gehalveerd mensch mogt heeten. Maar de veertigjarige Graaf Cipriano bezat toch nog veel levenslust, toonde in zijn uiterlijk nog zoo veel ridderlijks als het hem maar eenigzins mogelijk was en wist daarbij zoo belangrijk en onderhoudend te keuvelen, dat de mannen hem met zekere eerbied hoorden verhalen, terwijl de vrouwen hem, uit medelijden met de krijgs-ongelukken, ie hem troffen, te gereeder lief kregen. Trouwens bij de vrouwen, als men hare belangstelling wil winnen, komt het er niet op aan, door welk soort van gevoel men de deur van haar hart weet te openen. Als men maar binnen komt! Eene groote ramp, eene ligchaamsverminking, in den strijd ontvangen, en met waardige opgeruimdheid en edelen moed gedragen — daardoor staat men al spoedig vrij hoog aangeschreven bij het geslacht, dat zachtmoedigheid lief heeft, doch met mannelijke daden dweept.

Bloode meisjes zelfs schijnen er verdienste in te stellen, om van hare belangstelling jegens een krijgsman te doen blijken, te eerder daar in zulk eene hulde het wantrouwen en de kwaadsprekendheid geen voedsel vinden. Voor de eerzucht van Maria was echter zulk eene gemakkelijke brug, om te bereiken, waar naar zij haakte, schier niet noodig. Zij wist wat de naam Conde de Theba beteekende; zij had een hoogen stand in de Maatschappij te lief, om aan de eischen

gedenkelijk voor de veiligheid van het Rijk of voor de openbare orde en rust wordt geoordeeld, te vorderen den eed van getrouwheid aan Ons en gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat af te leggen, binnen den termijn door Ons te bepalen, in handen van Onze commissarissen in de provincien, tot het afnemen daarvan door Ons gemagtigd.

Art. 3. Vreemdelingen worden tot het bedienen van de openbare godsdienst niet toegelaten, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen.

Art. 4. De titulaturen in de kerkgenootschappen aan de bedienaren der openbare godsdienst toegekend, geven noch ten opzigte van het wereldlijke gezag, noch ten opzigte van andere kerkgenootschappen, eenige aanspraak, rang of voorregt.

In de aanraking met het wereldlijk gezag worden die titulaturen alleen gebezigd na vermelding van den geslachtsnaam der titularissen.

Art. 5. De ter aanwijzing van kerkelijk gebied door kerkgenootschappen gebezigde namen van provincien of gemeenten worden slechts als van kerkelijken aard beschouwd en hebben geen verder gevolg.

Art. 6. Zetels of standplaatsen van bedienaren der openbare godsdienst of van vergaderingen, kerkgenootschappen vertegenwoordigende, worden niet opgerigt, aangewezen of veranderd, dan nadat wij in het belang der openbare orde en rust de geschiktheid der plaats beoordeeld en erkend hebben.

Wij behouden Ons voor, in hetzelfde belang omtrent de al of niet geschiktheid dier zetels of standplaatsen, welke zonder Onze goedkeuring na den 3den November 1848 mogten zijn opgerigt, aangewezen of veranderd, uitspraak te doen binnen het jaar, volgende op het in werking brengen dezer wet.

Alvorens echter krachtens dit artikel eenige beslissing te nemen wordt de Raad van State gehoord.

Art. 7. De bedienaren der openbare godsdienst dragen het gewaad voor kerkelijke plegtigheden of bij de uitoefening van de openbare godsdienst in hun kerkgenootschap voorgeschreven, niet dan binnen gebouwen en besloten plaatsen of dáár waar de openbare godsdienstoefening naar het 2de lid van art. 167 der Grondwet is toegelaten.

Art. 8. Elke oprigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst, vereischt, in het belang der openbare orde en rust, een onderzoek omtrent de plaats van vestiging in de gemeente.

Voor dat de oprigting wordt toegelaten zal, na verhoor der plaatselijke besturen, daaromtrent door Ons worden beslist.

Wanneer Onze goedkeuring niet gevraagd of geweigerd is, kan de opruiming door Ons worden gelast op rekening der stichters worden gelast.

Art. 9. Het klokkengelui tot viering van kerkelijke plegtigheden of om de ingezetenen tot de godsdienstoefening op te roepen, wordt in gemeenten, waar kerken van meer dan één kerkgenootschap zijn, niet toegelaten, dan met toestemming van Onzen commissaris in de provincie.

Klokkengelui tot andere einden heeft geene plaats dan met vergunning der plaatselijke politie.

Art. 10. De bedienaar der openbare godsdienst, die aan deze wet of aan de bevelen, door Ons uit kracht daarvan uitgevaardigd, niet voldoet, hare voorschriften overtreedt, of elders dan art. 167 der Grondwet toelaat, de openbare godsdienst uitoefent, wordt verklaard: *„in strijd met de wet te hebben gehandeld"* en veroordeeld in de kosten.

Art. 11. De officieren van justitie bij de arrondissements-regtbanken eischen, de beklaagde behoorlijk gedagvaard, voor de regtbank ter burgerlijke teregtzitting, de toepassing van het voorgaand artikel.

Geene vervolging kan door hen worden ingesteld dan op magtiging van den procureur-generaal, onder wiens bevelen zij staan.

Art. 12. Van het vonnis wordt appel, van het arrest cassatie toegelaten.

Art. 13. De behandeling der zaak heeft in eersten aanleg en in hooger beroep plaats met geslotene deuren; de gedaagde kan zich door een raadsman doen bijstaan.

Art. 14. De bedienaar der openbare godsdienst, die na eene eerste veroordeeling andermaal wordt verklaard in strijd met de wet te hebben gehandeld, wordt bij hetzelfde vonnis ontzet van de regten, opgenoemd in art. 42 van het Strafwetboek voor den tijd van drie tot tien jaren.

Bij derde of latere veroordeeling wordt de overtreder daarenboven tot gevangenisstraf van minstens zes maanden en hoogstens twee jaren veroordeeld.

Art. 15. De regtsgedingen krachtens het voorgaand artikel ter zake van herhaalde overtreding gevoerd, worden op de gewone wijze voor den gewonen regter behandeld.

Art. 16. Bij het in werking komen dezer wet zijn, behoudens de bepalingen der wetten en reglementen bedoeld in art. 167 der Grondwet, afgeschaft de wet van 18 Germinal jaar X en alle andere met de tegenwoordige wet strijdige bepalingen.

Lasten en bevelen enz.

— Men verneemt, dat het onderzoek over het ontwerp van wet regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, op Dingsdag den 12den dezer in de afdeelingen der Kamer zal aanvangen.

ROTTERDAM, 30 *Julij.* De luchtreis van den heer Lassaigne heeft met goed gevolg plaats gehad. Ten kwartier voor 6 ure was de ballon, weder met gas van de Nieuwe Rotterdamsche gasfabriek, voldoende gevuld en werd het schuitje daaraan bevestigd. Onder het schuitje werd vervolgens vastgehecht de opgevulde figuur van eene leeuwin, waarop miss Cecily, zoo als aangekondigd was (en na de dames in den cirkel boeketten te hebben gebragt), plaats nam. Met het in orde brengen van dezen toestel verliep echter eenige tijd, gedurende welken de wolken zich zamenpakten, en het weder, dat een oogenblik te voren nog fraai mogt heeten, werd eensklaps somber en dreigend; werkelijk kwam eene regenbui het genoegen van het zoo talrijk aanwezige publiek en waaronder een groot aantal dames verstoren, en terwijl miss Cecily de leeuwin beklom, stak de wind zoo hevig op, dat de ballon herhaaldelijk als het ware tegen den grond werd geworpen. De heer Lassaigne rigtte zich met luider stem tot de omstanders, zeggende dat het weder te gevaarlijk geworden was voor eene vrouw: hij vroeg derhalve verlof de luchtreis zonder haar te mogen ondernemen. Luide bravo's en handgeklap gaven het toestemmend antwoord en in weerwil van het protest van miss Cecily, wie het geenzins aan moed ontbrak, was de leeuwin spoedig afgespannen. De heer Julio nam nu plaats in het schuitje, om den heer Lassaigne te vergezellen, en nu steeg het kolossale gevaarte met de koene luchtreizigers snel omhoog en verdween aan den dikbewolkten hemel. — Gedurende het vullen van den ballon, liet de heer Lassaigne kleine luchtbollen op, waarmede hij het publiek zeer vermaakte. De ballon met de luchtreizigers is in den Zuid-plaspolder op omtrent $\frac{1}{2}$ uur afstands van Waddixveen, ten $8\frac{1}{2}$ ure nedergedaald.

DORDRECHT, 4 *Julij.* Heden is de heer v. d. Poel tot lid der Tweede Kamer gekozen.

VLAARDINGEN, 2 *Julij.* Heden middag arriveerde alhier Zr. Ms. stoomschip *Cycloop*, als eerste haring jager aanbrengende 101 tonnen haring. De prijs is f 700 p. ton. De berigten van de vloot luiden vrij gunstig en de tweede jager had reeds 30 tonnen aan boord en zou spoedig volgen. De haring is van bijzonder goede kwaliteit.

VEENDAM, 1 *Julij.* Nadat den 29 j.l. een begin gemaakt is met het slaan eener heidam in het Oosterdiep beneden het Middenste Vallaat, die den volgenden dag was afgewerkt, had heden morgen te drie uur, de finale sluiting der scheepvaart plaats, waarna er een begin is gemaakt met het maken der twee andere dammen; eene groote drukte heerscht aldaar; vele handen hebben werk, het is te wenschen, dat door de werkzaamheden van *veel* volks, de vaart weder tijdig geopend mag worden, daar de oogsttijd en het vervoer van nieuw gegraven turf aanstaande is. Wij vernemen, dat Zaturdag avond een begin zal gemaakt worden met het droogmaken van het vallaat. *Veend. Ct.*

— Dingsdag j.l. had, zoo men zegt, te Trips-Compagnie de volgende zonderlinge en bijna alhier voorbeeldelooze begrafenis-plegtigheid plaats. Het was de dag, bestemd voor de begravenis van de vrouw eens welgestelden landbouwers aldaar. Omstreeks 12 ure droegen de buren, die dienst moesten doen, het lijk in eene praam, en zoo werd het door drie buren naar het kerkhof te Sappemeer getrokken, om daar ter aarde te worden besteld. Het lijk werd door niemand gevolgd, noch door den landbouwer, voor wien de overledene een zorgdragende gade was, noch door hare zes telgen, voor welke zij eene liefhebbende moeder was, ja zelf door niemand harer bloedverwanten of bekenden; daar er niemand toegenoodigd was, om haar de laatste eer te bewijzen. Koel ging de man huiswaarts toen hij zijne vrouw in de praam zag, en hervatte zijne dagelijksche werkzaamheden. *Id.*

4 *Julij.* Het reeds lang besproken plan, om alhier een zeevaartkundige school op te rigten, schijnt thans verwezenlijkt te worden. Het plaatselijk bestuur heeft daartoe een' tuin, gelegen in de Kerklaan, van den heer Schippers aangekocht. Naar men verneemt, zal de school den naam van *Minerva* dragen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 11 *Mei.* Niet alleen op Java, maar ook van Ternate ontvingen wij de heugelijke mare, dat men reeds sedert lang aldaar bedacht is om slaven vrij te maken. Sinds 1848 tot en met ultimo 1852, dus in een tijdvak van 6 jaren, zijn er 70 personen uit de banden der slavernij verlost. Opmerkelijk is het echter, dat de meeste door Chinezen en Inlanders vrijgelaten zijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 *Junij.* De keizer heeft op nieuw gister de groote manoeuvres in het kamp van Satory gekommandeerd. Hij zal ook het kamp van Helfaut bezoeken.

— Iemand heeft te Parijs een middel uitgevonden, om menschen uit het water te redden. Hij begeeft zich te dien einde in hetzelve, gekleed met een pantalon van gom-elastiek en voorzien van eene ceintuur, waarin het geheim bestaat, en met behulp van welke hij zich naar verkiezing op het water bewegen kan. Hij heeft met zes soldaten, die even zóó gekleed waren, de Seine overgezwommen van de brug Jena naar Sèvres, welke proef volkomen is gelukt. De Minister van Oorlog heeft, naar men zegt, bereids een onderzoek bevolen naar deze nuttige uitvinding.

— Uit Weenen wordt medegedeeld, dat graaf Giulay met eene bijzondere zending naar Rusland is vertrokken, ten einde het kabinet van Petersburg over te halen, om in den inhoud en vorm der bekende laatste firmans ten behoeve der Christenen in Turkije, te berusten. Men voegt er bij, dat het antwoord van Reschid-pacha op de nota van den graaf van Nesselrode, te Weenen algemeene goedkeuring ondervond.

— De *Moniteur* van heden bevat eene nota, waarbij wordt verklaard, dat alle mededeelingen, van de regering uitgaande, uitsluitend in genoemd dagblad zullen worden opgenomen.

1 *Julij.* De Keizer en Keizerin zijn voornemens tusschen den 16 en 20 dezer naar de Eaux Bonnes te vertrekken. Dit is een blijk, dat de Keizer de Oostersche kwestie niet voor ernstig beschouwt, anders zou hij in deze tijden niet aan eene reis naar het zuiden denken.

— Ofschoon er niets naders hier bekend is, dat de gemoederen zou kunnen verontrusten, dan alleen, dat de keizer de troepen te Satory krijgshaftig heeft toegesproken, is er op de beurs een panische schrik geweest en zijn de fondsen gedaald.

2 *Julij.* De inhechtenisnemingen houden nog niet op, en de instructie der zaak. (welke zaak weet men echter nog niet) wordt ijverig voortgezet.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 28 *Junij.* Met betrekking tot het huwelijk van de aartshertogin Maria Henriëtte met den hertog van Braband verneemt men het volgende: Het huwelijk zal in de eerste dagen der maand Augustus te Weenen bij volmagt worden voltrokken. Niet de aartshertog Albert, zoo als vroeger berigt is, maar de belgische gezant, graaf O'Sullivan de Gras en Seovand, zal den bruidegom vertegenwoordigen. De bruid zal waarschijnlijk den 11 Augustus Weenen verlaten, om den 23, haren verjaardag, te Brussel aan te komen. Hare moeder, de aartshertogin-weduwe Maria Dorothea en een of meer mannelijke leden van het keizerlijke gezin, benevens een stoet hofdames en ridders zullen haar derwaarts vergezellen. De inzegening des huwelijks zal te Brussel door den kardinaal aartsbisschop van Mechelen geschieden.

KEULEN, 2 *Julij.* De Tweede Kamer te Hannover is den 30. Junij ontbonden, en de zittingen van de Eerste Kamer zijn verdaagd.

— Het manifest der Bovenrhijnsche bisschoppen is reeds ter perse. Het was reeds door de politie in beslag genomen, toen de regering tegenbevel gaf. Het bestuur wil zich zoo lankmoedig mogelijk tegen den overmoed der Roomsche geestelijkheid toonen.

BERLIJN 30 *Junij.* Dezer dagen is eene aartsbisschoppelijke nota uit Freiburg (in Baden) aan den bondsdag verzonden, houdende verzoek, dat aan de eischen der bisschoppen worde voldaan.

1 *Julij.* De Tweede Kamer in Hannover gaat voort de regeringsvoorstellen te verwerpen. In de zitting van 29 Junij heeft zij, met eene meerderheid van 12 stemmen, het wetsontwerp verworpen strekkende om voor de verkiezing der leden van die kamer het algemeene stemregt met twee trappen te doen vervangen door het oude kiesstelsel, door de gemeenteraden met bijvoeging van een zeker getal kiezers.

— Prins en prinses Frederik der Nederlanden zijn van hier naar Zweden vertrokken. — De koning van Beijeren wordt den 3 dezer alhier verwacht. — De koning van Pruissen begeeft zich in deze maand naar Rugen, om er de zeebaden te gebruiken.

4 *Julij.* Er is een Russisch manifest verschenen, gedagteekend van den 26 Junij. Daarin geeft de keizer van Rusland zijn besluit te kennen tot bezetting der Donauvorstendommen. Den 27sten Junij, zijn de noodige bevelen aan de Russische legers aan de Pruth en den Donau gegeven.

ENGELAND.

Londen, 29 *Junij.* Het dagblad *the Times* deelt eene telegrafische tijding mede uit Weenen, bevattende het belangrijk berigt. *„dat 12000 Russen den 25 Junij te Jassy, hoofdstad van Moldavië, zijn binnengetrokken."*

— De honderd hervormde leeraars, die zich aangeboden hebben om Ierland te evangeliseren, zullen weldra op reis gaan tot vervulling van hunne moeijelijke taak, welke als niet zonder gevaar beschouwd wordt. De vereeniging, die zich tot bovengenoemd oogmerk vormde, ontvangt reeds verscheidene bijdragen, die men hoopt steeds te zien vermeerderen.

— Het schip *Anglesea*, dat onlangs van Australie aankwam, ondekte bij het omzeilen van kaap Hoorn een ijsberg, die op 300 voet hoogte en drie mijlen (eng.) omtrek geschat werd.

— De *Press* meldt, dat de Keizer van Rusland, na het ontvangen der tijding van het verwerpen des ultimatums door de Porte, aan de Fransche en Engelsche gezanten te Petersburg verklaard heeft, dat zelfs wanneer de Russische vloot geheel mogt vernield worden, dit hem niet zoude beletten Turkije binnen te rukken.

— Aan den baron von Brunow, den Russischen gezant te Londen, was de voorloopige last gezonden, zich in zijne betrekking met het Foreign Office binnen de officiele grenzen te beperken, en alle particuliere betrekking met lord Aberdeen af te breken, wiens handelingen in strijd waren met zijne woorden.

— Te New-Orleans was vrij wat angst en opgewondenheid veroorzaakt door het ontdekken van eene zamenzwering onder de slaven, die ten getale van 2500 de stad hadden willen in brand steken en vervolgens een algemeenen opstand beginnen. De autoriteiten hadden alle mogelijke maatregelen van voorzorg genomen en 20tal negers doen arresteren.

— Te Baltimore was een zekere heer Wilson naar de gevangenis gebragt wegens het doodzwepen van eene slavin.

— Men schrijft het volgende aan het *Bulletin du Monde Chretien*: Het Engelsche Bijbelgenootschap deed onlangs bij het Comité voor de Dublinsche wereld-tentoonstelling aanvrage, om bijbels ten toon te stellen. Het genootschap ontving van den Secretaris van het Comité ten antwoord dat er geen plaats was voor *„deze artikelen."* Later is het bij onderzoek gebleken dat de r. katholieke secretaris aan het Comité, geene mededeeling van die aanvrage gedaan had, en op eigen gezag gemeld antwoord gegeven had. Daarop zijn de bijbels op eene in het oog vallende plaats ten toongesteld. — De inwijding der tentoonstelling heeft niet met een gebed plaats gehad, hoewel de r. katholieke en de protestantsche bestuurders daartoe besloten hadden. De Iersche priesters weigerden neder te knielen aan de zijde der protestanten en dreigden alles te doen mislukken, zoo men bij het besluit volhardde. De commissarissen stemden eindelijk toe om het gebed weg te laten, omdat anders de vrede niet bewaard konde worden.

2 *Julij.* De chinesche tijdingen spreken van eene nederlaag der keizerlijke troepen en den aantogt der oproerlingen naar Pekin.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 *Julij.* De zoo even verschenen *Indépendance* bevat eene nota van de Britsche aan de Fransche regering, waarin bepaaldelijk wordt aangekondigd, dat Engeland de bezetting der Donau-vorstendommen noch als een reden tot oorlog, noch als eene aanleiding, om de Dardanellen door te varen zal beschouwen.

---

der liefde te veel gehoor te verleenen, en in 1819 werd de koopmansdochter van Malaga de gemalin van eene lid van een der aanzienlijkste Spaansche familien. Of Maria zoo lid werd van het geslacht der Guzmans zelf, of van een zijtak daarvan, dit was bij de namen en titels der Palafox van weinig beteekenis. Alleenlijk verwarre men Cipriano Palafox de Theba niet met de *politieke* partij van Palafox, zijn broeder, die zijn naam door de verdediging van Saragossa beroemd maakte. De echtgenoot van Maria koos veeleer de Fransche partij en onder haar vaandel werd hem de smartelijke vernieling toegebragt, waarvan wij zoo even spraken.

Het huwelijk met Cipriano schonk der schoone, geslepene en heerschzuchtige Maria al de voordeelen, die haar ondernemend karakter daarvan verwachtte. Hij bragt haar naar Madrid, waar zij al spoedig onder Maria Christina de gewigtigste vrouwelijke betrekking aan het Hof vervulde — die van Grootmeesteresse. Daarna deelde haar man met haar den titel en het fortuin zijns ouderen broeders, Graaf van Montyo, die als Kapitein-Generaal van Andalusien in Grenada stierf. Hij was de grondslag, waarop Maria's vermetele eerzucht de duizelingwekkende hoogte bereikte, vanwaar zij thans hare dochter als Keizerin der Franschen aanschouwt. Zij is de moeder van Eugenia van Montyo. In 1819 ging zij voor bij het, helaas niet wegens een familie-feestdag, gesloten kantoor haars vaders, om de gade te worden eens Spaanschen edelmans, en op 29 Januarij 1853 gaf de President van den Franschen Staatsraad te Parijs haar de pen in de hand, opdat zij vóór Prinsen en Groot-waardigheidbekleeders, het huwelijks-contract harer dochter met keizer Napoleon III onderteekende. Als op Eugenia de geest en het geluk van Maria zijn overgegaan — en in het uiterlijke zelfs zou zij het getrouwe afbeeldsel harer moeder zijn, voor hen, die zich deze in hare lente herinneren, en als de boom des geluks met die verloving niet geledigd is — wanneer zal dan de laatste bloem des heils op het hoofd dier bevallige en eerzuchtige vrouw worden uitgestrooid?

II.

De Keizerin der Franschen.

Is zij schoon?

Dat is zij inderdaad. Zij heeft een Spaansch-Engelsch gezigt en nacht-zwarte en toch gloeijende oogen. Hare houding en tred is gratieus, zonder juist majestueus te zijn. Hare voetjes zijn zeer klein. 't Is alsof Alfred de Musset daarop deze regels maakte:

„. . . . pour la petitesse
de son pied, elle était Andalouse et Comtesse."

Hoe is haar karakter?

Levendig en vast, ja zelfs vermetel.

Met stoute hand bestuurt zij een vierspan, en te paard, als amazone gekleed, trok zij, onder anderen te Compiègne, ieders bewondering en veler nijd. Gedurende de jagtpartijen, op dat kasteel gehouden, en die zij getrouw bijwoonde, was Louis Napoleon haar steeds ter zijde en maakte haar zijn hof. Hoe moest de schoone gevleid zijn, door die keizerlijke hulde! Dat dacht Napoleon ook, en hij waagde het, om haar iets in 't oor te fluisteren, dat bewijs gaf van vrij groote vertrouwelijkheid. En wat antwoordde de Gravin aan den Keizer? — „Wacht, tot ik Keizerin ben!" Op den laatsten avond van 1852 had Mathilde, de nicht des Keizers, een klein gezelschap om zich van intime vrienden en vriendinnen, — als er ten minste aan een Hof de zoodanige kunnen zijn, — ten einde met elkanderen het oude jaar, vaarwel! het nieuwe, welkom! toe te roepen. De Keizer, die zooveel belangrijks te doen had en zooveel avontuurlijks beraamde, trad eerst binnen, toen de klok twaalf sloeg. Hij was echter nog juist op tijd om te kiezen, zooals blijken zal. Hartelijk wenschte hij het gezelschap geluk met de intrede van een nieuw jaar, en nauwelijks had hij de attentie aan de gasten zijner nicht bewezen, of hij vroeg er een belooning voor, en die zou zijn — een kus van de dames! Mathilde begon dadelijk met hare schuld op die wijze af te doen, en zes andere dames hadden niet het minste bezwaar, om de nicht des Keizers hierin te volgen. Toen kwam de beurt aan de gravin de Theba. Zij sloeg het levendige oog op den Keizer, en zeide met groote beleefdheid, doch ook op vasten toon: „Sire! veroorloof mij, U te doen opmerken, dat men in Spanje op andere wijze zulk eene beleefdheid beloont; ik, als Spaansche vrouw, kan u niets anders geven, dan dit." Zij reikte hem de hand, om daarop een kus te ontvangen en Louis Napoleon kustte de kleine hand hartelijk. Of zij het karakter des Keizers ook kende! Zij hield oogenschijnlijk den avontuurlijken Vorst op een afstand, doch trok hem juist daardoor onzigtbaar nader. Zij wist, dat de Keizer geen jong galant, en dus niet op gewone wijze te veroveren was. In hare gesprekken met vertrouwden des Keizers, bewonderde zij steeds den staatsgreep van 2 December; van de Hongaren en Polen sprak zij steeds met groote deelneming en achting, en toen eens in hare tegenwoordigheid van Cabrera gesproken werd, zeide zij met edele verontwaardiging: „Was ik in de plaats van dien dapperen generaal geweest, dan zoude ik de moordenaar mijner moeder niet door *kruid en lood* om 't leven hebben gebragt — ik had hem een *dolk* in 't hart gedrukt!" Ja, om te toonen, dat zij moed bezat, stak zij zich eens te Compiègne met een klein dolkje in den arm!

AMERIKA.

In Ecuador is de slavenhandel dit jaar weder afgeschaft met schadeloosstelling aan de eigenaars.

— Dat N. Grenada in humaniteit niet ten achteren is gegaan, blijkt uit het feit der vrijgeving aller slaven in dit gemeenebest op den 1 Jan. 1852, ten getale van 16468, overeenkomstig de informatie van den secretaris van buitenlandsche zaken. Later heeft dit gouvernement nog Grenadiaansche slaven vrijgekocht, die te voren naar Peru vervoerd waren geworden. Uit een artikel in de *Caceta official*, 23 Sep. l., zien wij dat deze geëmancipeerden zich hunne vrijheid waardig maken; wij schrijven de termen dezer courant letterlijk af. „Nunca ha sido mejor la conducta de esos infelices," que despeus de haber entrado en el goce de su libertad." (Nooit is het gedrag dezer ongelukkigen beter geweest dan sedert zij in het genot hunner vrijheid zijn geraakt.) (*U. Ct.*)

RUSLAND.

PETERSBURG, 22 *Junij*. Men wil hier, dat de weigering van de zijde der Porte den inmarsch der Russen in de Donau-vorstendommen tengevolge zal hebben. Russische kwartiermeesters hebben aldaar reeds leveringen van proviant uitgeschreven.

SPANJE.

MADRID, 26 *Junij*. Het ministerie heeft besloten in de eerste 14 dagen van October de Cortes bijeen te roepen.

ITALIE.

ROME, 27 *Junij*. De algemeene vergadering van de orde der Jezuïten is thans in Rome, in het Orde-Klooster, bijeen, ten einde een generaal te verkiezen. Zij telt 52 leden, namelijk 3 uit elke der 15 provinciën; 2 uit de twee halve provinciën en een vicaris-generaal met vier adsistenten. Ook in Nederland moet eene door wijlen pater *Roothaan* gestichte provincie aanwezig zijn.

TURKIJE.

Pruissen en Oostenrijk moeten de verzekering hebben gegeven, dat zij in de tegenwoordige kwestie neutraal zullen blijven.

— De pontonniers van het russische leger hebben aanstalten gemaakt tot het leggen van eene brug over de Pruth nabij Husckh, die volgens de berekening in twintig uren kan gereed zijn. De russische konsuls hebben in last gekregen al het hout te vellen dat tot het overtrekken van de rivier noodig is.

— Uit Konstantinopel schrijft men van den 17, dat drie oostenrijksche oorlogsbodems, onder bevel van den aartshertog Ferdinand Maximiliaan, 's keizers broeder, te Besika waren aangekomen, alwaar zij eenige dagen zouden blijven, om vervolgens naar de reede van Ourlac te stevenen.

— Uit Konstantinopel wordt van den 20sten gemeld, dat Reschid-pacha in zijn antwoord op het Russische ultimatum verklaard heeft, dat de Porte de bezetting der Donau-vorstendommen als een reden tot oorlog zal aanmerken.

— De twee vereenigde eskaders, het fransche en engelsche, thans in de baai Besika liggende, tellen 14 schepen, waaronder 5 driedekkers en 12 stoombooten.

DRENTHE.

ASSEN, 6 *Julij*. Door den Koning is tot Raadsheer in het Prov. Geregtshof, in plaats van wijlen den heer Mr. *J. Walraven*, benoemd de heer Mr. *G. L. Kniphorst*, Advocaat en Notaris te Meppel.

— Sedert eenige jaren wordt de gemeente Staphorst bezocht door de bekende longziekte onder het rundvee. Rouveen, mede tot die Gemeente behoorende, bleef wel van die ziekte verschoond, doch eene hevige afgang vertoont zich nu daar onder de runderen, en rukt verscheiden beesten weg, terwijl tot overmaat van ramp te Staphorst door de ziekte, aldaar bekend onder den naam van weerweide, verscheidene landbouwers belangrijke schade lijden. *Mepp. Ct.*

— Door de Arr. Regtbank te Assen zijn op het drietal voor de betrekking van Kantonregter te Assen, opengevallen door de gewone aftreding van den heer Mr. *L. Graaf van Heiden Reinestein* gebragt, 1o de heer *van Heiden*; 2o Mr. *L. O. Gratama* plaatsv. Kantonregter, en 3o. Mr. *J. H. Willinge Tonckens*, Subst. Griffier bij het Prov. Geregtshof.

— In nagemelde gemeenten hebben de collecten ten behoeve van het fonds der gewapende dienst opgebragt, te *Gasselte f* 7,35, *Ruinen f* 12,85, *Vledder f* 10-, *Odoorn f* 6,00.

* PEIZE, 1 *Julij*. Wij hebben dezer dagen ons een paar avonden onledig gehouden met het nemen van proeven, aangaande de tafeldans, en inderdaad wij moeten het bekennen, wij staan verbaasd over de wondervolle verschijnselen, welke wij met eigen oogen hebben aanschouwd. Ons ongeloof dienaangaande is dus geweken; wij hebben ons overtuigd van de waarheid en bevestigd gevonden, al hetgene over dat geheimzinnig onderwerp in tijdschriften en couranten is medegedeeld. Wij zullen dus over de waargenomene verschijnselen niet in het breede uitweiden, maar alleen doen opmerken, dat wij tot het nemen onzer proeven hebben gebruik gemaakt van een klein tafeltje, staande op ééne poot, dat, nadat drie of vier personen, gedurende 2 of 3 minuten, de handen op de bekende wijze er hadden opgelegd, begon te draaijen, langzamerhand deszelfs loop versnellende, op commando stilstond, of in de tegenovergestelde rigting zich bewoog, door herhaalde zachte overhellingen het getal personen aanduidde, die in de kamer zich bevonden, in 't kort, verschijnselen, die onze verbazing ten top deden stijgen, en die ons verwonderd doen vragen, aan welke geheimzinnige kracht deze uitwerkselen moeten worden toegeschreven.

* Bij den landbouwer *J. W. Santes* te Bunne, staat eene 28jarige merrie, die de gepasseerde maand haar eenentwintigste veulen heeft ter wereld gebragt.

* Eene vaars, toebehoorende aan den heer *de Vries* te Peize, is dezer dagen ontijdig van doode tweelingen verlost, die onderling door *een* gemeenschappelijk borstbeen aan elkander waren verbonden, overigens regelmatig ontwikkeld, beide van 't vrouwelijk geslacht.

* Men meent ook hier reeds duidelijke sporen van de ziekte aan de aardappelen te hebben waargenomen, daar er weder zwarte vlekken onderaan de bladen komen. Ook schijnt hier bederf aan het winter-koolzaad te zijn, daar er bijna een derde gedeelte van de peulen geel of met wormtjes gevuld zijn; rogge, haver, gerst en boekweit, laten weinig te wenschen over.

* BUINERVEEN, 5 *Julij*. Dezer dagen werd er aan den landbouwer *E. F. Popken* alhier eene korf met bijen ontvreemd, staande in de markte van Buinen. Vreemd schijnt het, in dezen tijd van 't jaar bijen te stelen, daar ze bij ongunstig weder en weinig gewin, nog niet veel honing hebben kunnen verzamelen, 't welk kan blijken, door dat vele bijenhouders alhier hunne bijen tot heden toe nog van het noodige hebben moeten voorzien.

Genoemde korf met bijën woog slechts *tien* Ned. ponden, behoefde en kon dus niet gestolen worden om eene lekkere mond te maken, maar zal zeker weggenomen zijn, om er verder meerdere winsten van te bekomen. Zijn wij wel onderrigt, dan is gemelde korf met bijën de derde, die in den tijd van ééne week in de markte van Buinen is ontvreemd. Men is tot heden toe de dader of daders nog niet op 't spoor; echter ware 't wenschelijk, dat ze spoedig kwamen in handen van onze ijverige politie-dienaren, te meer daar zich in deze environs vele bijënstallen bevinden.

NIJEVEEN, 2 *Julij*. Alhier had heden in den vroegen morgen, zoo mede in het naburige Kolderveen een allerontzettend onweder plaats, zoo als in jaren niet het geval is geweest. Inzonderheid ging het met zulk eenen langdurigen overvloedigen regen gepaard, dat de waterstand der slooten daardoor eene aanmerkelijke verhooging heeft gekregen. Behalve eenige schade aan de veldvruchten heeft overigens het onweder gelukkig geene ernstigere ongelukken veroorzaakt. — Te Havelte is het onweder in den grond geslagen en ging het met veel hagel vergezeld. *Steenw. Ct.*

WOLVEGA, 2 *Julij*. Men verneemt, dat het Gemeente-Bestuur alhier dezer dagen aan Heeren Gedeputeerde Staten heeft ingezonden, met verzoek om nog in deze zomervergadering van de Provinciale Staten ter tafel te worden gebragt, het plan met bijlagen van den geprojecteerden kunstweg van af den Staten-Zeedijk tot aan den straatweg te Wolvega. De reeds sedert lang en nog bij het Gemeente-Bestuur te Smilde bestaande bezwaren, om toe te treden tot het algemeene plan van den geprojecteerden kunstweg van den Staten-Zeedijk door West- en Oost-Stellingwerf naar de Smilde, hebben de bevordering daarvan tot hiertoe tegengehouden en eindelijk het Gemeente-Bestuur alhier doen besluiten, de belangen der ingezetenen niet langer aan dergelijke bedenkingen op te offeren. *Id.*

* OOSTERHESSELEN, 1 *Julij*. Voor eenige dagen had men het genoegen, om weder een van die beruchte gaauwdieven, n.l. een boomotter te vangen, op den huize di Klencke. Hoe zouden wij ons verblijden, indien wij die gansche bende, benevens de menigte van bunsings konden verdelgen.

* MEPPEL, 5 *Julij*. De Ressortale vergadering te Meppel zal plaats hebben op Maandag den 11 Julij e. k. des morgens te tien uren, en niet, zooals in onderscheidene bladen gemeld is, den 14 Julij.

* HOOGEVEEN, 4 *Julij*. Gedurende het afgeloopen eerste halfjaar 1853 zijn de Hoogeveensche vaart afgevaren 2868 vaartuigen van onderscheidene grootte, als: in Jannarij en Februarij 148, Maart 128, April 788, Mei 838 en Junij 966.

Nader verslag van de bijzondere algemeene vergadering van deelhebbers der Drentsche Kanaal-Maatschappij, op den 1 Julij te Meppel gehouden.

Er zijn vertegenwoordigd 437 aandeelen, te zamen uitbrengende 100 stemmen.

De Heeren Sluis en Brinks vragen inlichtingen omtrent eenige punten in het vooraf in druk uitgegeven verslag voorkomende, waarop door den Directeur en President wordt geantwoord.

De beraadslaging wordt geopend over het voorstel aan het slot van het verslag gesteld. De heer Sluis voert daarover het woord en meent bezwaar te moeten maken, in deze vergadering zijne stem uit te brengen en in de weglating van eene der bepaalde lijnen toe te stemmen, en geeft het denkbeeld in overweging, om alleen opheffing te verzoeken der bepaling, dat de nog daarstellen werken zullen vervallen aan den Staat en tevens verhooging van het tarief voor afvaartsgelden te vragen, voor zoo ver dit niet bij Contract is uitgesloten.

De Directeur geeft te kennen, dat, hoewel het verslag zijne onderteekening draagt als Secretaris van het Bestuur, hij persoonlijk niet in alle deelen met hetzelve kan instemmen. Hij acht het tweede gedeelte van het voorstel onaannemelijk, vermits daarbij wordt vastgesteld het dadelijk gereedmaken van een Scheepvaarts-Kanaal naar Beilen, waartoe voor als nog geene verpligting bestaat en daarentegen wordt weggelaten het zijdkanaal naar Coevorden, waaraan na de verlenging van het hoofdkanaal tot in en door de veenen der Markte van Noord- en Zuidbarge bij art. 1 der Statuten de prioriteit boven het eventueële kanaal naar Beilen is gegeven. Ten anderen acht hij het voorstel onraadzaam, omdat binnen een tijdsverloop van vijf jaren eene som van circa *f* 500,000 zoude moeten worden genegotiëerd, en niet genoeg zijn overwogen de middelen om zoo spoedig in de rentebetaling dier som te kunnen voorzien. Hij acht het veiliger voor als nog geene transactie aan te gaan, dan eene zoodanige te sluiten, in wier vervulling de Maatschappij te kort zoude schieten; hij gelooft dat men de kans van uitvoering vermindert in dezelfde evenredigheid als men de verpligtingen der Maatschappij verzwaart.

De Heer Sluis is tegen de dadelijke beslissing der zaak en stelt voor, uit hoofde van den korten tijd, welke sommige deelhebbers hebben gehad, om van het verslag kennis te nemen, het voorstel tot het doen van verzoek aan de Regering te verdagen tot de gewone vergadering van deelhebbers in September e. k. met dien verstande, dat het Bestuur inmiddels aan de Provinciale Staten van Drenthe het verslag en het daarin vervatte voorstel zal voorleggen, ten einde het gevoelen van die vergadering daarover te vernemen. Dit voorstel wordt in stemming gebragt en met 81 tegen 19 stemmen aangenomen.

Het tweede punt van beschrijving is het voorstel, om bij art. 19 der Statuten te voegen deze bepaling: „dat het Bestuur zal zijn verpligt één dag vóór den dag der vergadering, ter plaatse daartoe bepaald, ter inzage van de deelhebbers te doen vóórleggen de balance en de rekening met de justificatoire bescheiden."

De Directeur deelt mede bereid te zijn, om onder goedkeuring van Commissarissen hieraan gevolg te geven, doch brengt bezwaren in tegen de aanneming dezer wijziging afzonderlijk, dewijl iedere verandering in de Statuten de kosten eener notariëele acte vordert, de goedkeuring daarop van den Koning en openbare bekendmaking eischt, en hij eene veel uitgebreider verandering in de Statuten vooral in betrekking tot het beheer der Maatschappij wenschelijk acht en zich voorstelt in de gewone vergadering van September daarover voorstel te doen.

Hierna wordt op het verlangen van den heer de Vos van Steenwijk, vertegenwoordigende een der voorstellers, de behandeling tot September verdaagd en door den Voorzitter verklaard, dat het bestuur genegen is, om onverpligt in September e.k. het verlangen tot openlegging te voldoen.

Ook het tweede voorstel tot wijziging der Statuten wordt verdaagd.

Mr. J. W. de Vos van Steenwijk verzoekt dat in de brieven van beschrijving voor de vergadering van September, de dan bestaande voorstellen tot verandering der Statuten in hun geheel zullen worden opgenomen, waarin door Commissarissen word bewilligd.

Eindelijk wordt, na eenige discussie, met 54 tegen 42 stemmen, besloten de volgende Vergadering te houden te Meppel, waarna de resumtie der notulen is opgedragen aan Commissarissen, en de vergadering gesloten.

Gewone Vergadering van de Provinciale Staten van Drenthe van 5 Julij 1853.

Te elf uur wordt de vergadering door den Voorzitter geopend. Alvorens de werkzaamheden aan te vangen, benoemt de Voorzitter twee commissien, om de geloofsbrieven der nieuw benoemde leden te onderzoeken, en wel voor die in het Hoofd-kiesdistrict Hoogeveen de heeren J. Tonckens, Oosting en Nijenhuis en voor het Hoofd-kiesdistrict Assen de heeren R. A. v. Echten van Holthe], de Jonge en Blom; waarna de vergadering gedurende een half uur geschorsd worddt.

Na verloop van eenigen tijd wordt de vergadering weder geopend. — De Commissie voor de geloofsbrieven van de in het hoofd-kiesdistrict Assen gekozene leden brengt, bij monde van den heer Blom, verslag uit. De Commissie adviseert tot toelating van de heeren: Alingh, Sluis, C. E. Kniphorst, Vos, Meursing, J. T. Homan, de Milly, van Veen en A. W. van Holthe; wel heeft zij in het Proces-verbaal van de eerste stemming de vermelding gevonden, dat een der kiezers bezwaren heeft ingebragt, dat het bureau van stemopneming de namen van A. Grevelink te Assen en bloot A. Grevelink aan den heer Mr. P. W. Alstorphius Grevelink heeft toegerekend, maar deze bezwaren zijn niet bewezen, terwijl de meerderheid oordeelde, dat het bureau van stemopneming ten dezen had te beslissen. De vergadering vereenigt zich met het rapport der Commissie, waarna de genoemde leden door den Griffier worden binnengeleid, den eed afleggen en zitting nemen. Ten aanzien van de leden, in het Hoofd-kiesdistrict Hoogeveen benoemd, adviseert de Commissie, bij monde van den heer Oosting, tot toelating van allen; de heeren v. d. Vlies, G. L. Kniphorst, H. G. van Holthe van Echten, Scheltens, Nijsingh, v. d. Wijck en Witsenborg, worden daarop binnen geleid, leggen de vereischte eeden af en nemen zitting.

Tot het trekken der Afdeelingen overgegaan zijnde, zijn door het lot aangewezen als leden van de 1e Afdeeling de heeren *Caspers*, *J. T. Homan*, *Scheltens*, *Alingh*, *Nijenhuis*, *Denning*, en *W. L. Tonckens*; van de 2e de heeren *R. A. van Echten van Holthe*, *A. W. van Holthe*, *G. L. Kniphorst*, *Witsenborg*, *van Veen*, *Hesselink* en *Kok*; van de 3e de heeren *Vos*, *Willinge*, *Oosting*, *C. E. Kniphorst*, *Hoenderken*, *Nijsingh* en *W. F. Kijmmell*; van de 4e *Blom*, *v. d. Wijck*, *Slingenberg*, *de Jonge*, *Meursing*, *L. Homan* en *de Milly*, van de 5e *J. Tonckens*, *H. G. van Holthe van Echten*, *v. d. Vlies*, *C. W. E. Kijmmell*, *Sluis* en *Carsten*.

De Voorzitter deelt mede, dat ter voldoening aan art. 86 der Prov. wet, de presentie-lijst van Ged. St. zal voorliggen.

Opvolgelijk worden acht verschillende stukken, door Ged. St. overgelegd, en gedeeltelijk reeds van elders bekend, gedeeltelijk van minder belang, voor informatie aangenomen.

Wordt gelezen het nader verslag van Ged. Staten over den uitslag van het onderzoek nopens de afdamming der Uffelter Boervaart. De Marktgenooten van Uffelte deswege verstaan, hebben te kennen gegeven, geen bezwaar tegen de afdamming te hebben, doch ongenegen te zijn, om de kosten daarvan te dragen.

Eene commissie uit Ged. Staten heeft met den waarnemenden Hoofd-Ingenieur eene opneming in loco gedaan en bevonden, dat de Uffelter boervaart veel waterverlies aan de Hoofdvaart veroorzaakt. Ged. Staten adviseren tot afdamming, terwijl zij van oordeel zijn, dat het punt nopens de kosten is eene zaak tusschen het Rijk en de Marktgenooten. — Ter inzage en Donderdag aan de orde.

Wordt gelezen het rapport van Ged. Staten over het adres van Burgemeester en Wethouders van Smilde, dat in huur, in koop of om niet aan de gemeente worde afgestaan de opslagsplaats, liggende achter den landschapsmolen aldaar en aan de Provincie zullende toebehooren. Hoewel Gedeputeerde Staten de argumenten, dat zoodanige opslagsplaats niet meer aan de voormalige Landschap zou hebben behoord, geenzints gegrond achten, houden zij echter de Staten onbevoegd, om in dezen te beslissen, daar de eigendommen van de voormalige Landschap zijn overgegaan aan het Domein, en deze opslagsplaats niet behoort tot de voorwerpen, welke door het Domein later weder in beheer en onderhoud aan de Provincie zijn overgedragen. Ged. St. adviseren mitsdien, om aan de adressanten te kennen te geven, dat de

---

De Gravin de Theba begreep echter, dat het hart der Franschen, zoo ligt te winnen door fierheid en moed, ook gevoelig was voor dat van menschenmin. Op zekeren dag een wandel-rid makende, zag zij een arbeider van een steiger vallen. Dadelijk liet zij stil houden, steeg uit het rijtuig, troostte den gevallene en ledigde hare beurs tot ondersteuning van den ongelukkige. Eenige dagen later, ontmoette zij op haar weg eene arme vrouw met twee kinderen. Zij wenkte hen, gaf hen een kleed dat zich toevallig in haar rijtuig bevond en hare beurs tevens en verwijderde zich toen zoo spoedig mogelijk.

Het verhaal dier blijken van een gevoelig hart ging van mond tot mond en de goede naam der Gravin was ook in de voorsteden voor goed gevestigd.

Heeft Louis Napoleon haar lang gekend?

Sommigen zeggen, dat de Prins reeds vóór 1846 met haar betrekkingen had aangeknoopt en dit is zeer wel mogelijk, wijl de schoone Gravin met hare eerzuchtige moeder des zomers gewoonlijk de eene of andere badplaats bezocht, doch het blijkt nergens uit, dat die kennismaking meer was dan de gewone beleefdheid, in badplaatsen steeds aan het schoone geslacht bewezen, zelfs in de eerste dagen van haren naderen omgang met Louis Napoleon en het Fransche Hof, ontdekte het in liefdeszaken zoo scherpziend Fransche oog niets, 't welk in de Gravin de Theba de aanstaande Keizerin der Franschen deed vermoeden. Louis Napoleon maakte haar wel het hof, maar dit was waarlijk zoo vreemd niet. Onverwacht echter bij de terugkomst eener jagtpartij, in het bosch van Boulongne gehouden, zeide de Keizer tegen de Ministers, die hem omringden: „ik heb het voornemen om de Gravin de Theba te huwen!" De staatslieden schrikten op dat woord en, een weinig bekomen, begonnen zij hun oordeel over zulk eene verbindtenis uittespreken. De Keizer stuitte hen echter onmiddelijk in die beschouwingen met te zeggen: "ik deel u slechts mijn plan mede, doch vraag u geen raad!"

De Ministers herinnerden zich den staats-greep en -- zwegen.

Wat zeide en dacht men in Frankrijk over het huwelijk des Keizers met de Gravin de Theba?

De oom des Keizers, de ex koning Jérôme, die zich altijd in de genegenheid van zijn Neef verblijdde en nog al invloed op hem had, keurde de voorgenomene huwelijks verbindtenis eerst ten sterkste af, en Mathilda, die eenige dagen vroeger met zooveel welgevallen hare Spaansche vriendin op een Arabische schimmel naast haar neef zag rijden — weende er om. In de voorstad van St. Germain haalde men eenigzins spottend de schouders op. De Dames echter uit die aanzienlijke voorstad, die, 't zij bij gemis van bekoorlijkheden, 't zij om der jaren wille, hoegenaamd geen kans hadden, om eenmaal Keizerin te worden, vonden 's Keizers keuze zoo kwaad niet. De democratie achtte zich er door gevleid, de klein-burgers en werklieden juichten 's Keizers liefde voor eene Gravin, die schoon was en moed had, en zich toch ook der armen goed toonde, hartelijk toe. Zij waren blijde, dat de man, die schier nooit lachte en altijd blijken gaf van eene ijskoude berekenings-natuur, eindelijk bukken moest voor den chop d'amour van Amor. Handel en nijverheid zagen er een waarborg in voor den vrede. „Een hart, zeiden zij, dat op de slagvelden ronddwaalt, denkt niet aan de liefde. Een huwelijk des harten is de vredelievendste zaak der wereld." En zij, bij wie Frankrijk's eer zooveel geldt, en die met verbeten wrevel aan de scheen- decoratie dachten, die hun Keizer in Baden opliep, zij waren vooral verheugd, dat Louis Napoleon geen tweede blaauwtje bij eenige Europesche Prinses waagde. Het teeken van vernedering zat wel laag, maar een Franschman ziet het overal. De beurs echter, de dame, in geheel Europa zoo gevoelig en daardoor zoo ligt ongerust schrikte.

En hoe beschouwde Europa het huwelijk?

Op zeer verschillende wijze. Het vermoedde eerst niet, dat Louis Napoleon naar de Keizerlijke kroon trachtte. Men noemde hem gaarne den Redder der menscheid maar ongaarne — Keizer. In weerwil echter van dien tegenzin, zette zich Louis Napoleon, ingevolge het verlangen der Natie, de Keizerlijke kroon op 't hoofd en wachtte, wie de hand daarnaar zou durven uitsteken, en naauwelijks zat hij op den troon, of hij verkondigde aan zijn Volk en aan Europa, wie hij naast zich wilde plaatsen. Hij deed dat in eene zeer opmerkelijke kennisgeving aan de hoogste Staats-Collegiën des Rijks. Men kon er zoo geheel in hooren, dat hij zich gekrenkt gevoelde door den afstand, die Europa tegen over hem bewaarde. Dien afstand door een huwelijk te verkleinen of wegtenemen, was hem niet gegund. Welnu dan zou hij de politiek in die hoogst gewigtige aangelegenheid geheel verloochenen, en eene vrouw huwen uit *liefde* en haar de burgerlijke kroon op het hoofd plaatsen, wel overtuigd, dat men die even als de zijne tot een voorwerp van allerlei bepiegelingen en oordeelvellingen zou maken maar... beschimpen?

Hij zou zien, wie dat durfde!

De toespraak, waarin hij zijn huwelijk aankondigde, gaf intusschen in Frankrijk en in Europa veel ergernis.

Op minwaardigen toon gewaagde hij van de Hertogin van Orleans. Dat was een misslag. Die Prinses is in Frankrijk zeer geacht en een Franschman eerbiedigt ook een vrouw, als hij ongelukkig is. Het was echter gesproken en hoewel

Provincie te Smilde geene opslagsplaats bezit, en meenen aan de Staten over te moeten laten, om te beslissen, of de Staten, dan wel Ged. Staten het Domeinbestuur op deszelfs mogelijke aanspraak op de bedoelde opslagsplaats opmerkzaam zullen maken.— Ter visie en nader aan de orde.

Ged. Staten leggen over: 1o. de door de Rekenkamer opgenomene en afgeslotene rekening van het gereserveerd fonds voor den aanleg van Kanalen; 2o. de opgenomene en geslotene rekening van de kas ad pios usus over 1852; — 3o. het rapport van het gecommitteerd lid uit het Collegie van Ged. Staten tot de bijwoning van de den 1 Julij j.l. gehoudene buitengewone vergadering der Drentsche Kanaal-Maatschappij. — Alle ter visie en Donderdag aan de orde.

Wordt gelezen eene missive van Ged. Staten, houdende op nieuw een verzoek om diligenthouding ten aanzien van de opdragt nopens het adres van Boer en Hatzamn ter erlanging van eene brug over de Hoofdvaart te Hoogersmilde. Ged. St. hebben onderhandelingen aangeknoopt met de eigenarer van de Pieter Hummelen-brug ter overneming van die brug door de Provincie; de eigenaren hebben zicb echter volstrekt ongenegen verklaard, om het aan hen gedaan voordeelig aanbod aan te nemen, zoodat de onderhandelingen afgebroken zijn; inmiddels hebben de eigenaren van de Hooge Regering vergunning gevraagd om op nieuw autorisatie tot tolheffing, waarvan de termijn was verstreken, te bekomen; Ged. Staten hebben omtrent dit verzoek tot afwijzing geadviseerd, omdat de tol meer opbrengt als de kosten van onderhoud beloopen. Zoo overeenkomstig dit advies beschikt wordt, dan zullen de eigenaren waarschijnlijk gemakkelijker tot het hervatten der onderhandelingen besluiten. Ged. Staten verzoeken daarom op nieuw, om diligent te worden gehouden. --- Ter visie en Dond. weder aan de orde.

Wordt gelezen het rapport van Ged. Staten op het adres van H. Jansen te ter Aard, gemeente Vries, verzoekende vrijstelling van de betaling van retributien aan de kas ad Pios Usus te Smilde voor zijn turf, die uit de Zeijer veenen langs de Hoofdvaart wordt afgescheept. Ged. Staten aviseren tot afwijzing. --- Ter visie en Donderdag aan de orde.

In handen van de heeren J. Tonckens, de Jonge, Witsenborg, J. T. Homan en B. Denning wordt gesteld: 1o. de ontwerp-begrooting van de enkel provinciale en huishoudelijke uitgaven en inkomsten voor 1854; — 2o. de concept-begrooting der kosten van het Prov. bestuur, voor zoozeel het Rijksbestuur is; — en 3o een voorstel van Ged. St., om op de laatste begrooting nog een post van / 650-„ te brengen, om te strekken ten einde de ambtenaren en bedienden ter Provinciale Griffie, die eene inkorting van hunne tractementen hebben ondergaan, ten gevolge der inkrimping van de betrekkelijke post ter staatsbegrooting, weder in het genot dier tractementen te stellen.

In handen der heeren R. A. van Echten van Holthe, Oosting, C. E. Kniphorst, Nijenhuis en van Veen wordt gesteld een ontwerp-Reglement op de verveeningen in Drenthe, door Ged. Staten naar aanleiding van deswege ontvangene wenken van den Min. van Binn. Zaken opgemaakt.

In handen van de heeren Sluis, G. L. Kniphorst, v. d. Vlies, Slingenberg en Scheltens worden gesteld: 1⁰. een uitvoerig rapport van Ged. Staten over de verbetering van het Mepp. diep; de kosten dezer verbetering zijn geraamd op *f* 106,000 à *f* 120,000; Ged. Staten stellen voor, om deze verbetering door de Provincie te doen uitvoeren, mits het diep dan in beheer aan de Provincie overga, het Rijk eene subsidie van *f* 30.000 en de Provincie Overijsssl eene van *f* 10.000 geve, en er afvaarts- en jaagpadgelden mogen geheven worden tot zoodanig bedrag, dat de kosten van onderhoud, de renten der opgenomen kapitatalen en de jaarlijksche aflossingen uit de opbrengst kunnen bestreden worden; - 2⁰. Een voorstel van Ged. Staten over het afwaterings- en scheepvaart-kanaal van Coevorden naar Ane. De Minister heeft een bepaald besluit verlangd, hoeveel de Staten willen bijdragen zoowel voor de kosten van daarstelling als van onderhoud. Ged. Staten stellen voor, om voor den aanleg *f* 10,000 toe te staan, hoedanige som vroeger voor dergelijk kanaal ook is bestemd geweest, en voor het onderhoud *f* 500-„ jaarlijks, onder voorwaarde, dat, zoo het kanaal productief wordt, de Provincie ook genot hebbe van deze voordeelen in evenredigheid van de / 500-„ tot de geheele kosten van onderhoud.

In handen der heeren A. W. van Holthe, de Milly, L. Homan, Willinge en Prins een verzoek van Kerkvoogden en Notabelen van de Herv. gemeente van Grollo en Schoonlo, om alsnog eene subsidie van *f* 2000-„ uit de Provinciale fondsen te bekomen voor den bouw eener kerk en pastorij voor die gemeente.

In advies wordt gehouden, tot dat er rapport door de betrekkelijke Commissie zal zijn uitgebragt omtrent het Reglement nopens het verleenan uit de Prov. fondsen van subsidien voor kunstwegen, die door gemeenten of particulieren worden aangelegd, een adres van J. Meesters c.s. te Steenwijk en anderen om eene aanzienlijke subsidie, hetzij in eens, hetzij gedurende eenige jaren, uit de Prov. fondsen voor een kunstweg van Steenwijk over Steenwijkerwold naar Vledder. De besturen der genoemde gemeenten hebben besloten, dien weg daar te stellen, mits subsidien door de Provincien Overijssel en Drenthe worden gegeven; deze voorwaarde is moeten gesteld worden om den min gunstigen toestand van de financien dier gemeenten.

In handen der heeren Vos, C. W. E. Kijmmell, H. G. van Holthe van Echten, v. d. Wijck en Hoenderken wordt gesteld een adres van H. Bakker c.s. te Kloosterveen, om een Provinciale of Rijksbrug over de Hoofdvaart te Kloosterveen te leggen.

Ter visie wordt gelegd en donderdag aan de orde gesteld een adres van den veearts H. Hovingh, wonende in de gemeente Gasselte, verzoekende alnog eene subsidie uit de Prov. fondsen over 1853.

In handen der heeren Alingh, Blom, Hesselink, Nijsingh en Kok wordt gesteld de rekening en verantwoording der enkele Prov. en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1851.

In handen van de Commissie voor de begrooting wordt gesteld een adres van Jhr. Mr. H. J. L. v. d. Wijck te Assen, houdende betoog, dat aan den gewezen Inspecteur der wegen etc. Mr. H. Homan niet op nieuw eene grafificatie van *f* 500-„ uit de Prov. fondsen behoort te worden verleend.

Wordt gelezen een adres van de Drentsche Kanaal-Maatschappij, om de door het bestuur aan de deelhebbers in de vergadering van 1 Julij j.l. gedane voorstellen, waarop de beslissing tot de vergadering in Sept. is aangehouden, in ernstige overweging te nemen, en van de zienswijze der Staten te doen blijken. Deze voorstellen bestaan daarin, om van de Hooge Regering vermindering der bij de concessie opgelegde werken te vragen (*wij zullen hierop in een volgend no. nader terug komen.*) Er wordt besloten deze zaak bij de afdeelingen te behandelen.

In handen van de Commissie voor het Reglement der Verveening wordt gesteld een adres van C. Hollander en andere binnenschippers, het Zwolsche-diep bevarende, houdende verzoek om ondersteuning van een door hem ingediend adres aan den Koning om een billijk toltarief op dit diep daar te stellen.

In handen van de Commissie voor het Reglement nopens bijdragen voor straatwegen wordt gesteld een adres van Burg. en Weth. van Assen en Beilen, om eene subsidie uit de Prov. fondsen van *f* 15,000 voor een kunstweg tusschen de beide gemeenten; de Raad van Assen heeft *f* 10.000 en die van Beilen *f* 5000-„ aangeboden, zoo nu ook het Rijk en de Provincie ieder *f* 15,000 geven, rekent men den weg te zullen kunnen daarstellen.

In handen van de Commissie voor de brug over de hoofdvaart te Kloosterveen wordt gesteld een verzoek van den Kerkeraad van Kloosterveen en Hijkersmilde om eene buitengewone subsidie van *f* 500-„ uit de kas ad pios usus tot betaling van schulden.

In handen van de Commissie voor de begrooting wordt gesteld een voorstel van den heer Mr. J. Oosting, om / 100-„ op de begrooting uit te trekken voor rei-kosten van Commissien uit de Staten.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de volgende vergadering bepaald op morgen te twee uur, als wanneer er tot de keuze van Ged. Staten in de plaats der aftredenden en van een buitengewoon lid van Ged. St. zal worden overgegaan.

CORRESPONDENTIE.

Wegens volslagen plaatsgebrek hebben wij drie ingezondene stukken en daaronder *Drenthe's heden en toekomst* tot een volgend nummer moeten uitstellen.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER H. HUBENET— LA COSTE.

SMILDE, den 2 Junij 1853.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON ELISABETH SOMER, geliefde Echtgenoote van

G. G. LAMBERS.

ASSEN, 3 Julij 1853.

LET WEL!

De ondergeteekende verzoekt aan alle zijne VRIENDEN en KENNISSEN, om **wel op zijne FIRMA deugdelijk te letten**, dewijl er anders vele onaangenaamheden door konden ontstaan.

SMILDE den 5 Julij 1853.

A. JAKOBS POLAK.

DOOR VERTREK NAAR ELDERS

is de BETREKKING van **ONDERWIJZER** in de **BIJSCHOOL** te *LHEE*, gemeente *DWINGELO*, **VACANT**; de ONDERWIJZERS van niet minder dan den DERDEN RANG, die naar deze VACATURE wenschen te dingen, worden verzocht, zich vóór 1 Augustus e.k. met *eigenhandig* geschreven Brieven, *franco* in te zenden, bij den BURGEMEESTER aan te melden, alwaar over de VOORWAARDEN, daaraan verbonden, nadere informatiën kunnen verkregen worden.

DWINGELO, 4 Julij 1853.

De Burgemeester van Dwingelo,
Mr. G. W. V. D. FELTZ Jr.

De VOLMAGTEN van het *GASSELTER-NIEVEEN* zijn voornemens, op

WOENSDAG DEN 13 JULIJ E.K.,

des voormiddags te 10 uur, ten huize van WILLEM BAKKER aan de *MOND*

UIT TE BESTEDEN:

Het LEGGEN van eene KLAPBRUG, met BIJLEVERING der MATERIALEN over het eerste Dwarsdiep in het Gasselter-Nieveen,

Waarvan de VOORWAARDEN en het BESTEK van af heden voorliggen ten HUIZE van UITBESTEDING.

STADS-KANAAL, 4 Julij 1853.

De Volmagten voornoemd,
JOH. VAN DER TUUK.
W. BAKKER.

Door H. R. ROELFSEMA te *Groningen*, is verzonden:

No. 1 van

DE NOORD-NEDERLANDER

DAGBLAD voor HANDEL, SCHEEPVAART, LANDBOUW en NIJVERHEID.

Dit BLAD zal tweemaal in de week, des WOENSDAGS en ZATURDAGS-MORGENS, worden uitgegeven.

Prijs per drie maanden *f* 2—00, franco per post *f* 2—$32\frac{1}{2}$.

De vijf eerste Nrs. worden gratis aan alle Boekhandelaren en Postkantoren verzonden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 26 Junij—3 Julij. Geh.: J. Schonewille met de Jonge. — Bev.: F. Kiefhorst, geb. Mulder, van d: H. A. Benning, geb. Zaatingh; van z; E. Spanjaard, geb. Wijnberg, van z; H. H. Kellij, geb. Slomp, van z. — Overl.: Hendrik Brink, $\frac{1}{2}$ j.: Karst Berghuis, 33 j.

SMILDE, 26 Junij—3 Julij. Bev.: Roelofje Kramer, geb. Sm. van d; H. A. J. Seidel, geb. Hatzmann, van d. — Overl.: Katharina Pastoor, oud $\frac{3}{4}$ j; Jantien A. Klok, 49 j; Arend Mulder, 58 j; Margje Bloemberg, 28 j.

MEPPEL, 24 Junij—1 Julij. Ondertr.: O. Tromp en S. Kramer. — Geh.: A. Veenstra en G. van Essen; W. Heinhuis en G. ten Hoonte. — Bev.: H. Kroeskop, geb. Hagedoorn, van z; L. Hoogeveen, geb. ter Steege, van d; H. Worst, geb. Vo., van z; J. van Assen, geb. Huizinga, van z en d. — Overl.: B. ten Wolde, echtgen. van M. ten Heuvel, 36 j en 11 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 5 Julij.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 8.50	Boekweit, zand	65	N.pd. *f*	6.
„ N. Oml.	68	„	„ 7.90	„ „	67	„ „	6.
dito.	70	„	„ 8.40	„ veen	64	„ „	5.
„ „ Old.	68	„	„ 7.75	„ „	66	„ „	6.
„ „ „	70	„	„ 8.25	Paardeboonen..	*f* 5.70	à	6.
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 6.55	Groene Erwten.	„ 9.00	à	0.
„ O. „	68	„	„ 6.95	Graauwe „	„ 10.00	à	00
„ „ „	70	„	„ 7.35	Koolzaad ...	*f* 0.00	à	00
Haver, N. dikke	40	„	„ 3.20	Gort, grove .	„ 8.25	à	8.
„ „	50	„	„ 3.80	Gort, parel .	„ 12.00	à	13
„ Voer	35	„	„ 2.85	Olie, raap per vat	36.00	à	00
„ „	40	„	„ 3.20	Raapkoeken, ...		à	00
„ Zwarte	35	„	„ 2.80	Lijnkoeken	00.00	à	00
„ „	40	„	„ 3.05	Boter $\frac{1}{4}$ ton....	00.00	à	00
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.00	Boter $\frac{1}{8}$ „......		à	00
„ „ „	56	„	„ 5.30				
„ „ zomer	57	„	„ 5.20				
„ „ knob.	60	„	„ 5.30				

Thrwe met minder driftige koopers. Rogge 10 cent hooger daan. Boekweit en Garst in een doen. Haver als voren. Boonen prijshoudend. Koolzaad stil. Gort met weinig handel.

ZWOLLE, 1 Julij. Tarwe f 8,00 a f 9.50. — Rogge f 7. à 7.60. — Garst f 0,00 a f 0,00. — Boekweit f 5.60 à f 6.60. Boonen f 0,00 a 0,00. — Aardappelen f 1,80 à 2.70. — Boter $\frac{1}{8}$ ton f 16.25 à 16,75; per ℔ f 70 a 90 cents.

STEENWIJK, 4 Julij. Rogge *f* 7.25 à 7.70. Boekweit *f* 0. a *f* 0.00 — Boter per $\frac{1}{8}$ ton 18,00.

OLDEMARKT, 2 Julij. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 18,00 *f* à 00,00.

AMSTERDAM, 4 Julij. TARWE alleen aan consumtie, goed vorige prijzen; 130 ℔ bonte Poolsche / 345, 348, 12. dito / 342. — ROGGE bij partij voor uitvoer in Entr., binnenlands en consumtie bij gerijven verkocht; in Entr.: 11. Petersburger *f* 190; in cons.: 123 ℔ Pruissische *f* 222; 125 Hannoversche / 215: 118 ℔ nieuwe Archangel *f* 200; 116 ℔ de gedroogde *f* 190; 116 ℔ dito *f* 188. — GARST p. dend: 99 ℔ Oldammer Winter / 158. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT lager verkocht: 118, 121 ℔ Holsteinsche aan de Zaan *f* 216, 225. — KOOLZAAD hooger betaald; verkocht: Elve £ 60; op 9 v. Olie in Oct. £ 64; Dec. £ 64, April £ 65. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk flaauw, op termijn williger; op 6w *f* 36; Vliegend *f* 34,50; 1o September *f* 35,75; Oct. *f* $36\frac{1}{8}$, 25; Nov. *f* $36\frac{3}{8}$, Dec. / 36,50, $\frac{5}{8}$; Mei 37. 25. — LIJNOLIE onveranderd; 6w *f* 31,50: Vlieg. *f* 30,50. — HENNEPOLIE op 6w. *f* 37, Vlieg. *f* 36,75. --- RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 68 a LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 10 a 12.

220ste STAATS-LOTERIJ. 5de KLASSE.

9de Lijst. No. 9491 *f* 25006. Nos. 10100 en *f* 13026 *f* 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 4 Julij 1853.

			GEBLEVEN.				GEBLE
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$62\frac{7}{8}$	*Polen.* Oblig.	4	pct.	86
„ „	3	„	76	*Spanje.* Oblig.	1	„	22
„ „	4	„	$94\frac{3}{16}$	Obligatiën	3	„	47
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	„	$93\frac{1}{4}$	Binnenl.	3	„	4
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	„	130	Amortisable			
O.I. Leening	4	„	$94\frac{1}{8}$	Bewijz. Coup.			5
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	„		Oblig. Goll	5	„	8
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	7
Rusl. Ob. Hope	5	„	$108\frac{7}{8}$	„ Metal.	5	„	81
Dito 1828/29	5	„	$107\frac{3}{4}$	„ „ N.	5	„	94
Cert. 1831/33	5	„	98	„ „	$2\frac{1}{2}$	„	42
Dito 1840	4	„	$93\frac{5}{8}$	*Belgie*, Cert.	$2\frac{1}{2}$	„	
Dito Stieglitz	4	„	$91\frac{7}{8}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	„	52
Ins. in Assign.	6	„	$74\frac{1}{8}$	*Portug.*, Lond.	5	„	38
Cert. van dito	6	„	$75\frac{5}{8}$	„	4		35
				Amerika Bank-Act.			4

de *Moniteur*, de toespraak mededeelende, die zinsnede verzachtte, zoo was de indruk gemaakt en de ergernis niet geheel uittewisschen. Verder hield hij eene lofrede op de gemalin zijns Ooms, Josephine, en die werd met groot genoegen gehoord. Die Keizerin leeft in aangename herinnering bij de Fransche Natie, meer dan 's Keizers tweede Gemalin, Maria Louisa. Daarom zeide Louis Napoleon ook, dat Oostenrijk eene echtvereeniging dier Vorstin met zijn Oom had *gezocht.* Deze uitdrukking werd te Weenen zeer euvel opgenomen, te meer daar zij ook niet juist is. 't Is waar, Napoleon zelf zou op St. Helena hebben verklaard, dat door Oostenrijk de eerste schrede was gedaan tot zijn huwelijk met Maria Louisa, immers Keizer Frans zou het eerst en wel tegen den Graaf de Narbonne op zoodanige vereeniging hebben gezinspeeld, maar anderen spreken dit bepaald tegen en verhalen, hoe Napoleon te dien tijde aan twee dames tegelijk het hof maakte — aan de grootvorstin Anna van Rusland en aan de Oostenrijksche Prinses. Hij koos daartoe een onderhandelaar, die sluw genoeg was, om, als zijn meester wezenlijk een blaauwtje liep, dit toch altijd voor het publiek met goed gevolg te bedekken. De onderhandelaar was Graaf de Narbonne; voor de leus deed deze liefde- diplomaat een pleizier-reis naar Weenen. Zijne lastgeving was niet op parkement geschreven, maar mondeling tusschen den Keizer en hem gewikt en gewogen. De uitvoering was aan zijn listig brein overgelaten. Metternich verschafte den Graaf al spoedig toegang tot de geheime salons des Keizers van Oostenrijk en daar sprak hij, als geheel toevallig, over eene welligt aanstaande verloving van zijn Keizerlijken Meester, zeide, dat deze nog al goede partijen had kunnen doen, noemde daarbij Rusland en Saksen, hoewel hij zeer goed wist, dat de bedoelde Saksische Prinses niets van eene echtvereeniging met den Keizer wilde weten, en de Russische Keizerin- weduwe zeer tegen eene Fransch-Russische alliantie was, enz. enz. Keizer Frans zou met opmerkelijke belangstelling deze vertrouwelijke huwelijks- mededeeling aangehoord en eenige dagen later Metternich tegen de Narbonne gezegd hebben, dat Oostenrijk niet ongenegen was, om door een huwelijk des Keizers met eene Prinses uit den huize Habsburg, de beide magtige rijken naauwer aan elkander te verbinden. Fouché was alleen in 't geheim dezer zaak, en toen Napoleon van de Narbonne berigt ontving van het welslagen zijner zending, was hij zeer blij!

Het is dus natuurlijk dat het Weener hof zich eenigzins gekrenkt gevoelde over het gezegde des keizers: Oostenrijk *zocht* een huwelijks-verbintenis van Maria Louisa met Keizer Napoleon!!

En geen wonder dat de Oostenrijksche gezant, toen hij 's Keizers aanspraak had gehoord, uitriep: „dat ruikt naar oorlog!"

Pruissen was, in stilte, verheugd over 's Keizers keus. Het heeft geene huwbare Vorstin en zou ook ongaarne zien, dat Napoleon met eene andere Duitsche Prinses huwde. Daarom was die echtverbindtenis voor het Pruissische Hof een politiek geluk. De N. Preusische Zeitung echter hield de aanspraak des Keizers voor een oorlogs-manifest.

Rusland kon evenmin gewigtige reden hebben, om der Spaansche schoone een nijdig hart toe te dragen, zoo al de Russische politiek der Fransche vijandig meent te moeten zijn.

De Engelsche dagbladen, waarvan zoo velen de bitterste vijandschap tegen Louis Napoleon, als Prins-President en als Keizer, ademden, deden het mogelijke, om het voorgenomen huwelijk te bespotten. Een dier bladen, verhalende, dat Gravin de Theba nog niet lang geleden een aanzienlijk en Engelschman had afgewezen, kon zich maar niet begrijpen hoe eene verstandige vrouw den Keizer der Franschen b. een Engelschman kon verkiezen, en *Daily News* noemde echtverbindtenis geen huwelijk uit liefde, immers de Gravin de Theba zou geene Keizerin worden, als slechts ééne der Europesche Prinsessen, hoe foei-leelijk ook, op 's Keizers liefdesdeclaratie *ja* had willen zeggen!

—

Ziedaar eenige bijzonderheden, betreffende eene gebeurtenis die altijd eene gewigtige plaats zal blijven beslaân in de geschiedenis van Europa. Hoe verschillend en partijdig 's Keizers keuze, woorden en daden zijn beoordeeld, — die allen dragen weder het kenmerk van zijn avontuurlijk karakter en de weinige waarde, die hij hecht aan oude vormen. Velen zien daarin nederigen trots, en, misschien niet geheel ten onregte, trouwens als hij verklaart, ten aanzien van Frankrijk en geheel Europa: „Ik ben een parvenu, en dat ben ik door het Volk!" is dit toch ook erkenning van eigen verdiensten die het Volk weet te waarderen. Louis Napoleon zeide tegen een zijner vertrouwdste vrienden: „men verzekert, dat de Fransche Natie zijn *geluk* aan *mij* dankt, — welnu, dat het dan ten aanzien van mijn huwelijk ook toone, iets over te hebben voor mijn *genoegen.*" En alle verstandigen in Europa antwoorden daarop: „Wees Keizer, ja absoluut Beheerscher der Franschen, doch misbruik uwe magt nooit erger, dan gij deedt in eene vrouw te huwen, die gij lief hebt."

Ingezonden.

Ter Drukkerij van **M. T. Sz. GRATAMA**, te Assen.

Wij deelen aan onze lezers het volgende uittreksel mede, waarin wij bij voorkeur hebben opgenomen, hetgeen meer van algemeen belang is te achten en niet reeds van elders aan hen bekend is.

Uittreksel uit het Verslag van Gedeputeerde Staten aan de Staten der Provincie Drenthe, in hunne vergadering van Dingsdag den 5 Julij 1853.

BEVOLKING.

Op den laatsten December 1851 beliep de wettige bevolking der provincie . . . . 80,700.

In 1852 zijn geboren	2753	
en hebben zich in de Gemeenten der Provincie gevestigd	2703	5,456
In dat jaar zijn overleden . . .	1665	
En uit de Gemeenten der Provincie vertrokken	2239	3,904.

Zoodat op den laatsten December 1852 de wettige bevolking der Provincie beliep . 82,252.

Zij nam derhalve in 1852 met 1552 zielen toe, en bestond uit 41,876 mannen en 40,376 vrouwen.

Onder de geborenen waren van het mannelijke geslacht 1416,
en van het vrouwelijke 1337,
te zamen . . 2753,
waarvan in de steden 478,
en in de Gemeenten 2275;
makende in de eerste . . . . . . 3.46 en
in de laatste . . . . 3.34 pc.

Onder de voormelde geboorten waren 88 onechte (52 mannelijke en 36 vrouwelijke), van welke in de Steden, op eene bevolking van 13,818 zielen, 26, en in de landelijke Gemeenten, op eene bevolking van 68,434 zielen, 62; zijnde voor de eerste 1,88 en voor de laatste 0,9 per mille.

Dit aanmerkelijk verschil wordt nog aanzienlijk grooter, wanneer wij het oog vestigen op de levenloos aangegevenen, welke niet in bovengenoemde cijfers zijn begrepen. Deze waren in de Steden op de opgegevene bevolking 35, waaronder 9 onechte; in de landelijke Gemeenten 77 en daaronder slechts 7 onechte, makende alsdan in de Steden 2,53 en in de Gemeenten 1 per mille van de bevolking en 7 en 3 pct. van de geboorten.

De sterfte onder de wettige bevolking in 1852 bedroeg 1665, waarvan in de Steden 347 en in de andere Gemeenten 1318, zijnde 1,51 en 1,92 p.c.

De feitelijke bevolking op 31 December 1851 bedroeg 85,642,
en op 31 December 1852 86,735,
zoodat deze is toegenomen met . . . 1,093.

Van de verschillende onderdeelen der feitelijke bevolking behoorden tot de volgende Gemeenten:

Bestedelingen en bedelaars in de Koloniën van Weldadigheid, te

Diever	71	
Norg	3,537	3706.
Vledder	98	
Militairen der landmagt te Assen		49.
„ „ „ „ Coevorden . .		107.
Krankzinnigen te Roden		4.
Gevangenen te Assen		70.
„ „ Hoogeveen		10.
		3946.

Het getal personen niet behoorende tot de wettige bevolking, op 31 December 1852 in de Provincie aanwezig, bedroeg 5511, terwijl dat der afwezigen, behoorende tot de wettige bevolking, slechts 1028 beliep.

Wordt van eerstgenoemd cijfer (5511) afgetrokken dat der bestedelingen, militairen, krankzinnigen en gevangenen (3946), hiervoren opgegeven, dan volgt daaruit, dat er op ultimo December 1852 in de Provincie 1565 personen uit andere Provinciën of Rijken tijdelijk vrij verblijf hielden, en dat het getal van deze 537 meer bedroeg dan dat der tijdelijk afwezigen, welke blijkens den staat 1028 hebben beloopen.

Bevolkingregisters. Indien de berigten der Gemeenten daaromtrent niet te veel bevatten, zijn de bevolkingregisters in al de Gemeenten in orde en over 1852 behoorlijk bijgewerkt. Vele dier registers zijn in dat jaar van wege den heer Commissaris des Konings onderzocht, en ofschoon uit dit onderzoek de overtuiging niet kan verkregen worden, dat de registers met juistheid en volledig zijn bijgehouden en de wezenlijke gesteldheid der bevolking aanwijzen, omdat de veranderingen, door verwisseling van woonplaats, vertrek uit en vestiging in de Gemeente ontstaan, daarbij niet kunnen gecontrôleerd worden, zoo is evenwel daaruit gebleken, dat vele der vroeger in deze registers bestaan hebbende gebreken verbeterd zijn, en dat in de meeste Gemeenten veel zorg aan de goede bewerking daarvan wordt besteed.

Kort begrip der werkzaamheden. Van de gewone werkzaamheden, die verreweg het talrijkste zijn en onze dagelijksche bemoeijingen vorderen, is uit den aard der zaak geen kort overzigt te geven. Om echter over de uitgebreidheid daarvan eenigzins te kunnen doen oordeelen, zal het voldoende zijn, mede te deelen, dat het aantal zaken, nadat ze colligeerd te zijn, onder slechts één nummer ter agenda gebragt werden.

Vergelijkt men dit getal voorgekomene zaken met dat, hetwelk, vóór de invoering van de Provinciale en Gemeentewetten, in 1849 behandeld werd, dan blijkt van eene aanzienlijke toeneming van werkzaamheden, daar in dat jaar het getal nummers, ter agenda voorgekomen, slechts 2114 en dus 1321 minder dan in 1852 beliep.

In 1852 zijn door ons Collegie gehouden 91 vergaderingen.

Wat betreft de aangelegenheden van niet gewonen aard, die in 1852 onze aandacht bezig hielden, hiertoe kunnen gebragt worden:

Het opmaken van een Reglement op de uitoefening der Jagt en Visscherij in deze Provincie, en van wijzigingen in de Reglementen op de Wegen en Waterlossingen en op de Hoofd- en Beilervaarten.

Het onderzoeken van Reglementen van Orde voor de Gemeenteraden, van Verordeningen op de afkondiging van plaatselijke verordeningen en van die, bepalende de aftreding van Gemeenteraadsleden, alsmede van Instructien voor de Secretarissen en de Gemeente-Ontvangers, te zamen ten getale van 115.

De voorbereidende correspondentie met den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, over de verdeeling der Provincie in Kiesdistricten voor de benoeming van Leden der Provinciale Staten.

De behandeling van een meer dan gewoon getal voordragten van Gemeentebesturen tot invoering, wijziging of afschaffing van plaatselijke belastingen.

Het onderzoeken van het ontwerp van aanleg van een Kanaal van *Assen* naar *Groningen* en van een Kanaal van de *Smilde* naar de *Noord-* en *Zuidbarger* veenen.

Overigens meenen wij hier ter plaatse nog te moeten vermelden, dat door ons afgekondigd en in werking gebragt zijn de door U vastgestelde, en door den Koning goedgekeurde Reglementen tot voorkoming en wering der Zandverstuivingen en op de uitoefening der Jagt en Visscherij, en van eenige wijzigingen en aanvullingen van de reglementen op de Hoofd- en Beilervaarten en op het beheer van Wegen en Waterlossingen.

Provinciale Archieven. De beschrijving en registrering der Provinciale archieven wordt steeds voortgezet. In 1852 heeft de Archivarius zich met de verdere bewerking der indices en registers voor administratief en wetenschappelijk gebruik onledig gehouden, en volgens zijne opgave zal in 1854 dit werk zoo ver gevorderd zijn, dat de voorhandene stukken, immers voor administratieve zaken, van 1600 tot 1808 geregeld kunnen geraadpleegd worden.

Financien der Provincie. De inkomsten zijn ter begrooting der enkele Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1852 geraamd op *f* 199.997.85
Gedurende den eersten jaargang is ontvangen . . . . - 195.426.18
dus minder dan de raming . . . *f* 4.571.67

De uitgaven, ter begrooting geraamd op gelijk bedrag als dat der inkomsten, ter som van . . . . *f* 199.997.85
hebben gedurende den eersten jaargang beloopen . . . . -160.840.56½
dus minder dan de raming . . . *f* 39.157.28½
zoodat de eerste jaargang van den dienst 1852 een overschot oplevert van . *f* 34.585.61½

Ofschoon gedurende den tweede jaargang de uitgaven aanmerkelijk meer dan de ontvangsten zullen beloopen, en men alzoo geenszins op zoodanige gunstige uitkomst van den dienst van 1852 mag rekenen, als zich bij het einde van den eersten jaargang derzelve voordoet, zoo kan men nu toch reeds als zeker aannemen, dat de dienst van 1852 een overschot zal opleveren.

Geldleeningen. Onder de inkomsten is in voormelden staat, onder de 1e afdeeling van hoofdstuk 5, als buitengewone ontvangst gebragt eene som van *f* 149.495.00, zijnde, na aftrek der provisie op de deelneming in commissie toegestaan, de opbrengst van 150 aandeelen, ieder van *f* 1000.00, uitmakende de 2e en 3e seriën der geldleening ten laste van de Provincie, groot *f* 225.000.00, ter bestrijding der fournissementen aan de Drentsche Kanaalmaatschappij, ten gevolge der deelneming door de Provincie in dezelve, uit krachte der resolutie van de Provinciale Staten d.d. 7 Augustus 1850 no. 2.

Bij het betrekkelijke plan van geldleening, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 17 September 1850 no. 10, is de jaarlijksche rente van gemeld kapitaal op vier ten honderd bepaald, behoudens de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten, om, na vruchteloos te hebben beproefd, het kapitaal tegen zoodanige intrest te negotiëren, voor het geheele bedrag der leening, of voor enkele seriën, eene rente van 4½ pCt. uit te looven.

Zoowel ten aanzien van de 2e, even als vroeger ten opzigte van de 1e serie was geschied, hebben wij van die magtiging moeten gebruik maken.

Het is ons echter gelukt, de 3e serie dier negonair, van het bedrag hunner deelneming, gepaard aan het vrijlaten der keuze, om te *Amsterdam* of te *Assen* te fourneren en de rente te ontvangen.

Bij eene behoefte van *f* 75.000.00 werd voor *f* 135.000.00 ingeschreven, zoodat de aandeelen bij het lot hebben moeten worden toegewezen.

Het gevolg dezer uitkomst is, dat door de dadelijke aanwending van ¼ pCt. van *f* 72.000.00, als zijnde voor dat bedrag in commissie en voor 3000.00, op eigen naam ingeschreven, bij eene gemiddelde jaarlijksche aflossing van één aandeel van elke serie, naar aanleiding van artikel 5 van het betrekkelijke plan van geldleening, in de toekomst ½ pCt. van *f* 3.000.000.00 en alzoo *f* 15.000.00 aan rente zal worden gespaard.

Algemeene opmerkingen omtrent den toestand der Provinciale geldmiddelen. Bij de vermoedelijk gunstige uitkomst van de dienst van 1852 en het batig slot van ruim *f* 12.000.00, hetwelk de aangebodene rekening wegens den dienst van 1851 oplevert, doet zich de tegenwoordige toestand der provinciale geldmiddelen gunstig voor.

Van de geldleeningen ten laste der Provincie in 1840 aangegaan ad *f* 44,00 is nog onafgelost *f* 8,000, van die in 1842 ad *f* 30,000 *f* 12,000, terwijl de aflossing nog niet begonnen is van *f* 20,000, in 1847 opgenomen, van 21,000 in 1848 opgenomen, van *f* 75000 in 1850, van *f* 75,000 in 1851 en nog van *f* 75,000 in 1852 opgenomen, beloopende te zamen *f* 286,000, welke gelden alle eene interest van 4¼ % doen behalve de laatste 75,000, waarvan de rente 4% bedraagt.

Eene schuld van . . . . . . *f* 286,000.00
die, gedurende den tijd voor hare aflossing gesteld, aan rente moet dragen - 409,395.00
en daardoor verhoogd wordt tot . *f* 695,395.00
is voorzeker geen gering bezwaar voor eene Provincie, die reeds een gedeelte van hare gewone uitgaven in de heffing van opcenten op 's Rijks Directe Belastingen vinden moet.

Verdeelt men echter dat bedrag over de 77 jaren, gedurende welk men tot de aflossing gehouden is, dan is die last niet zoo bezwarend te achten, als hij zich aanvankelijk voordoet.

De jaarlijksche intrest van 4½ pCt., die, behalve van de 3e serie der negotiatie van *f* 225,000,00, van al de kapitalen verschuldigd is, kan thans bij de verlaging van den standaard der renten te hoog worden genoemd; zij is echter, wat aangaat de leeningen van 1842, 1847 en 1848, voor geene vermindering vatbaar, omdat de Provincie in het regt tot aflossing is beperkt tot de termijnen in den staat aangewezen. Zoodanige beperking bestaat echter ten aanzien der negotiatie van *f* 225,000,00 slechts tot 1855. In dat en volgende jaren, wanneer telkens de aflossing van *drie* aandeelen verpligtend is, staat die vrij tot hooger bedrag, en zou dan alzoo, bij gunstige omstandigheden, daarin een middel tot vermindering van renten kunnen worden gevonden.

De renten en aflossingen der aangegane geldleeningen worden meerendeels uit buitengewone middelen bestreden.

Zoo worden, speciaal ter gedeeltelijke voorziening in die voor de *verdieping van het bovenpand der Drentsche Hoofdvaart* en voor *de verbetering van het vaarwater van af het Paradijsschut in die vaart, langs het Meppeler-Diep, tot aan Leenderts*, opcenten geheven op het afvaartsgeld, welke heffing met 1857 eindigt, over welk jaar ook de laatste rente van de tweede geldleening zal verschuldigd zijn, als moetende de laatste aflossing 1 Januarij 1858 plaats vinden.

Tot dekking van den schuldenlast strekken verder TWEE *buitengewone opcenten op de grondlasten en het personeel, benevens* TWINTIG *opcenten op den principalen rijksaccijns van het binnen- en buitenlandsch gedisteleerd en van de likeuren, alsmede eene daaraan geëvenredigde eigene belasting, bij den invoer dier dranken buiten de Provincie veraccijnsd.*

Bij het genot dezer inkomsten zou men, indien zich geene nieuwe buitengewone behoeften voordoen, de geldelijke verbindtenissen van de Provincie kunnen nakomen, maar, met het oog op de 2e alinea van art. 176 der wet van 6 Julij 1850 (Staatsblad no. 39), bepalende dat de provinciale accijnsen binnen vijf jaren na de dagteekening dier wet zullen worden afgeschaft, zal men, invoege reeds bij ons verslag over 1851 is opgemerkt, moeten bedacht zijn, om de bovengemelde opcenten op den rijksaccijns van het gedisteleerd, die ruim *f* 9000,00 's jaars opleveren, door andere middelen te vervangen.

MEDISCHE POLICIE.

Algemeene gezondheidstoestand van menschen en vee. Hoewel *Drenthe* in 1852 van algemeen heerschende kwaadaardige ziekten is verschoond gebleven, hebben echter in onderscheidene Gemeenten ziektegevallen van besmettelijken aard, vooral van de natuurlijke pokken, zich voorgedaan. Deze laatste ziekte vertoonde zich in 13 Gemeenten, en breidde zich het meest uit onder *Norg*, in de Gestichten der Maatschappij van Weldadigheid te *Veenhuizen*, waar velen daardoor werden aangetast. Zoowel dáár als ook te *Meppel*, waar de ziekte reeds in 't laatst van 1851 was ontstaan, bezweken daaraan eenige lijders. Vooral te *Meppel* had-

dan anderen voor de besmetting bloot staan, en veelal in heviger mate door de ziekte worden aangetast.

Het getal der vaccinatiën heeft in 1852 in de onderscheidene Gemeenten beloopen, te zamen 4443; hebbende in de Gemeenten *Havelte* en *Zuidwolde* geene vaccinatiën plaats gehad.

Indien men dit getal vergelijkt met dat der inëntingen van het vorige jaar, hetwelk 2620 beliep, dan mag men het daarvoor houden, dat het bestaan der ziekte in 1852 op het groote cijfer van dat jaar niet zonder invloed is geweest. Dit bevestigt zich mede daardoor, dat onder de inëntingen in onderscheidene Gemeenten zijn geteld vele hervaccinatiën, onder anderen bepaaldelijk te *Assen* 472, en dat een groot aantal dezer kunstbewerkingen zonder gevolg is gebleven, zoo als te *Assen* 209 en te *Norg* 553.

Te *Annen*, gemeente *Anlo*, heerschte eene tipheuse ziekte, waardoor nagenoeg 60 personen werden aangetast, van welke 14 zijn overleden. Zij openbaarde zich ook, doch in mindere mate, in de Gemeente *Gieten*.

In drie Gemeenten, die van *de Wijk*, *Zuidwolde* en *Smilde*, heeft op enkele stallen, in de laatstgenoemde slechts op één stal, de longziekte onder het rundvee zich geopenbaard.

Krankzinnigen. Op den 1 Januarij 1853 waren in het krankzinnigen-gesticht te *Zutphen*, op het contract met de Bestuurderen van hetzelve door de Provincie aangegaan, negen behoeftige krankzinnigen uit *Drenthe* aanwezig,

	Mannen.	Vrouwen.
zijnde	6	3
In dat jaar werden daarin opgenomen	2	5
	8	8

	Mann.	Vrouw.		
Hiervan zijn overleden	„	1		
Verbeterd vertrokken	„	1		
Hersteld ontslagen	1	4		
			1	6
Zoodat op ultimo Dec. 1852 in het gesticht uit *Drenthe* aanwezig waren			7	2

De kosten van verpleging dezer lijders in 1852 hebben beloopen *f* 1309.17, waartoe is bijgedragen door het Rijk en de Provincie ieder *f* 309.06 en door de Gemeenten, Armbesturen en de verpleegden zelve, of hunne familiën *f* 700.95.

In het verslag door den Geneesheer van het gesticht over 1852 aan het Bestuur uitgebragt en door hetzelve aan ons medegedeeld, komt onder anderen de opmerking voor, dat de uitkomst ten aanzien van de hersteld ontslagenen, ten getale van vijf, van welke de een drie en de anderen alle nagenoeg acht maanden in het gesticht vertoefden, bij het kleine getal verpleegden uit deze Provincie, als zeer gunstig is aan te merken, en dat deze gunstige omstandigheid hare oorzaak vooral daarin vindt, dat de lijders uit *Drenthe* veelal, onmiddellijk nadat de ziekte zich bij hen openbaart, zonder verwijl naar het gesticht worden opgezonden.

NATIONALE MILITIE EN SCHUTTERIJEN.

Nationale Militie. Ter loting voor de ligting der Nationale Militie van 1852, zijn in deze Provincie ingeschreven 827 personen.

Het contingent, aan de Provincie opgelegd, beliep:

gewoon	209
buitengewoon	4
te zamen	213

manschappen.

Dat getal is volledig geleverd, als zijnde ingelijfd:

zonder loting	1
lotelingen	162
nummerverwisselaars	33
plaatsvervangers	17
te zamen	213

Onder de ingelijfde manschappen zijn begrepen 25 dienstpligtige lotelingen van vorige klassen, die, tengevolge van het vervallen van hun regt op vrijstelling voor den dienst zijn aangewezen.

Tegen 31 decisiën van den Militieraad is aan het Collegie van Gedeputeerde Staten geappelleerd, waarvan 22 de maat, 9 ligchaamsgebreken en 1 vrijstelling wegens buitenlandsche zeevaart ten onderwerp hadden. Van de appellen zijn 18 als ongegrond afgewezen, de overige 13 daarentegen hebben tot reformatie der betrekkelijke beslissingen aanleiding gegeven, van welke 8 de lengtemaat en 5 ligchaamsgebreken betroffen.

Schutterijen. De Dienstdoende Schutterij te *Meppel*, uit ééne kompagnie bestaande, blijft bij voortduring in denzelfden goeden staat, waarin ze sedert jaren is geweest. De wapenoefeningen vinden er geregeld plaats, en voor de handhaving der schutterlijke tucht wordt de vereischte zorg gedragen. *Vierendertig* sub-alterne-officieren bevorderd en benoemd. Bij voortduring ondervindt men moeijelijkheden in het vinden van personen, die tot het bekleeden der betrekking van Officier bij de Rustende Schutterij geschikt en genegen zijn.

De sterkte der Schutterijen in deze Provincie was, volgens de laatst ontvangene opgaven, als volgt:

Dienstdoende Schutterij.

Actief 132, Reserve 94, te zamen 226.

Rustende Schutterij.

Actief 1149, Reserve 944, te zamen 2093.

Totaal der sterkte, zoo van de Dienstdoende als van de Rustende Schutterijen 2093.

De eerste ban der Dienstdoende Schutterij bestaat uit: Officieren 3, Onderofficieren 3, Korporaals 7, Schutters: actieve 100, reserve 91, te zamen 204.

Der Rustende Schutterij uit: Officieren 17, Onderofficieren 7, Korporaals 6, Schutters: actieve 1093, reserve 890, te zamen 2013; totaal van den eersten Ban der Dienstdoende en Rustende Schutterijen 2217.

Sedert ons vorige verslag heeft geen der lotelingen der Schutterij zich bij ons Collegie in hooger beroep voorzien. Ook van vonnissen van Schuttersraden is geen beroep gevallen.

KERKELIJKE ZAKEN.

Het getal der Hervormde gemeenten is met één vermeerderd, die van het *Hollandsche Veld*, onder *Hoogeveen*. In 1852 beliep hetzelve 44, met 48 Predikanten.

De Gemeenten der Christelijk-Afgescheidenen zijn toegenomen met één, door de vestiging eener nieuwe zoodanige Gemeente te *Coevorden*, voor welke bij Zijner Majesteits besluit van 6 Mei 1852 no 85 toelating werd verleend. In 1852 waren 15 zoodanige Gemeenten in de Provincie aanwezig, met even zooveel leeraren.

In het getal der R. C. Gemeenten is geene verandering gekomen. Hetzelve beliep 6, waaronder die voor de bevolking dier gezindheid in de Koloniën te *Frederiksoord en Veenhuizen*. Dat der geestelijken bij dezelve was 7.

Er waren 7 Israëlitische Gemeenten, van welke één hoofd-synagoge, vier ring- en twee bijkerken, met een Rabbijn en zes Voorlezers, tevens als Godsdienstonderwijzers werkzaam.

De kerken, predikantswoningen, pastorijen en kosterijen worden vrij algemeen in voldoenden staat onderhouden.

Te *Sleen* is de geheele vernieuwing der predikantswoning en schuur in de maand December j.l. uitbesteed. De predikantswoning te *Hoogersmilde* is vergroot.

Aanzienlijke herstellingen vorderen nog de kerken te *Rolde* en te *Roswinkel*, waartoe in 1852 de noodige maatregelen reeds zijn beraamd; bestaande ter laatstgemelde plaatse het voornemen, de kerk tevens van eenen toren te voorzien, ter vervanging van een bij dezelve nu afzonderlijk staand klokkenhuis.

Voor al de voormelde herstellings- en vernieuwingswerken zijn uit de synodale fondsen onderstanden verleend, als aan *Hoogersmilde* *f* 186-, aan *Rolde* *f* 1000-, met uitzigt op nog eene gelijke som in 1853, en aan *Roswinkel* *f* 1200-; zijnde aan *Sleen* reeds vroeger *f* 2000- toegelegd.

Ook werd nog aan *Nieuw-Buinen*, voor de daar te stichten kerkelijke gebouwen, uitzigt op een subsidie van *f* 2500- uit dezelfde fondsen gegeven.

Behalve de reeds gedane of nog uit te voeren hiervoren gemelde werken aan kerkelijke gebouwen, vorderen ook nog herstelling of vernieuwing de kerk te *Odoorn* en de predikantswoning te *Schoonebeek*.

De bouw der kerken voor de Protestantsche Gemeenten te *Frederiksoord* en *Willemsoord* is in 1852 grootendeels ten uitvoer gebragt: daar echter de aannemer in gebreke bleef, dezelve geheel af te werken, heeft dit tot geschillen aanleiding gegeven; ten gevolge waarvan, op de vordering van de Maatschappij van Weldadigheid, het contract, met hem aangegaan, in regten is verklaard voor ontbonden.

Te *Coevorden* werd, door de daar gestichte nieuwe Christelijk-Afgescheidene gemeente, eene nieuwe kerk en predikantswoning gebouwd.

Aan de Israëlitische gemeente te dier stede is uit 's Rijks kas eene toelage van *f* 250- geschonken, tot aflossing van het restant eener op het kerkgebouw dier gemeente berust hebbende schuld.

ONDERWIJS, KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

a. *Scholen voor lager Onderwijs.*

Getal Scholen. Derzelver getal in deze Provincie bedroeg in 1852, naar de onderstaande verdeeling den 15 Julij 1852,

Op de openbare scholen:

Dagscholieren 4567 jongens, 4133 meisjes, totaal 8700, avondscholieren 246 jongens, 219 meisjes, totaal 465.

Op de bijzondere scholen der 1e klasse:

Dagscholieren 28 jongens, 15 meisjes, totaal 43; avondscholieren 9 jongens, 8 meisjes, totaal 17.

Op de bijzondere scholen der 2e klasse;

Dagscholieren 90 jongens, 45 meisjes, totaal 135; avondscholieren 27 jongens, 8 meisjes, totaal 35; Te zamen 9395.

Onder de avondscholieren zijn begrepen 823 jongens en 420 meisjes, die tevens de dagscholen bezochten, en alzoo dubbel geteld zijn, te weten:

Onder die van 15 Januarij 1852:

Op de openb. scholen 615 jongens, 293 meisjes, totaal 908.

Op de bijzond. scholen 1e kl. 10 jongens, 6 meisjes, totaal 16.

Op de bijzond. scholen 2e kl. 24 jongens, 17 meisjes, totaal 41; Te zamen 965.

Onder die van 15 Julij 1852:

Op de openb. scholen 150 jongens, 93 meisjes, totaal 243, op de bijzond. scholen 1e kl. 6 jongens, 5 meisjes, totaal 11.

Op de bijzondere scholen der 2e klasse 18 jongens, 6 meisjes, totaal 24; Te zamen 278.

Kosteloos Onderwijs. Van opgemelde leerlingen hebben 2892 kosteloos onderwijs ontvangen.

Volgens het Provinciaal Reglement op de Schoolgelden, kunnen alle kinderen van behoeftigen het onderwijs geheel kosteloos, en die van minvermogenden tegen gedeeltelijke betaling genieten.

Getal Onderwijzers. Het getal Onderwijzers in 1852 heeft bedragen 173, en dat der Onderwijzeressen 3. Hiervan zijn: Onderwijzers van den 1sten rang 1, van den 2den rang 85, van den 3den rang 44, van den 4den rang 31, zonder rang 8, kweekelingen 4, totaal 173; Onderwijzeressen 2, Secondanten 1, totaal 3; te zamen 176.

Staat van het onderwijs. Het lager onderwijs in deze Provincie kan over het algemeen voldoende geacht worden. Men tracht niet te min aan hetzelve, door de geheele Provincie, meerdere uitbreiding en volmaking te geven.

Het personeel der Onderwijzers bestaat meestal uit geschikte personen, voor hunne taak welberekend.

Bij vacatures van onderwijzers plaatsen tracht men bekwame Onderwijzers aan te stellen, die zich geheel aan het Onderwijs wijden.

De Provinciale Commissie van Onderwijs zegt in haar Verslag aangaande den staat van het Lager Onderwijs, over 1852:

„Tot den gunstigen toestand van het praktisch onderwijs mag gerekend worden bij te dragen, dat vele Hoofdonderwijzers zich gedrongen gevoelen tot het aannemen van Ondermeesters. Hierin vindt de Commissie een bewijs van den goeden geest, die hen bezielt, daar zij hierdoor te kennen geven, dat zij hulp en medewerking van ondermeesters noodig hebben, indien zij niet willen, dat hunne scholen in verbetering van het onderwijs bij andere ten achteren blijven. Mogten nu ook de Gemeentebesturen zich genoopt gevoelen, om geldelijke bijdragen te leveren ter tegemoetkoming van de Hoofd-Onderwijzers in het houden van ondermeesters. De tractementen zijn over het algemeen te gering, dan dat Hoofd-Onderwijzers dit bezwaar alleen kunnen dragen."

Omtrent het Instituut voor Jongejufvrouwen te *Assen* kan gezegd worden, dat het zeer in bloei toeneemt; terwijl gelijke inrigting te *Meppel* ook aan de verwachting goed voldoet. Aan beide deze inrigtingen worden niet alleen dag- maar ook kostscholieren onderwezen.

Toelage aan Onderwijzers. In 1852 hebben [illegible] Onderwijzers Rijkstoelagen genoten, te zamen ten bedrage van *f*. 2170, waaronder *f* 450 voor het Instituut van Jongejufvrouwen te *Assen*.

Schoollocalen en Onderwijzerswoningen. In de Provincie bestaan 142 schoolgebouwen of schoollocalen. Volgens 't Verslag der Provinciale Commissie van Onderwijs zijn daarvan 36 zeer goed, 67 goed, 25 matig en 14 slecht.

Met de verbetering der slechte scholen, of hare vervanging door nieuwe, wordt steeds voortgegaan. De school te *Zuidlaren* is door aanbouw van nog een vertrek in ruimte verdubbeld. Te *Spier* (gemeente *Beilen*), aan de *Norgervaart* (gemeente *Norg*) en te *Westerbork* zijn nieuwe scholen gebouwd.

Te M...